

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2023-12/IA006 & IA007

Rešava: **Panel veća Apelacionog suda**
sutkinja Mišel Pikar
sudija Emilio Gati
sutkinja Nina Jergensen

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 28. oktobar 2025.

Jezik originala: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka po žalbama na odluku o preliminarom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti i na odluku o preliminarim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka

Specijalizovano tužilaštvo

Kimberli P. Vest

Branilac Hašima Tačija

Sofi Menegon

Branilac Baškima Smakaja

Džonatan Elistan Ris

Branilac Isnija Kiljaja

Ian Edvards

Branilac Fadilja Fazljijua

Dejvid Jang

Branilac Hajredina Kučija

Aleksander Admiral

PANEL VEĆA APELACIONOG SUDA Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel Apelacionog suda, apelacioni panel ili panel, odnosno Specijalizovana veća),¹ na osnovu člana 33(1)(c) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 169 Pravilnika o postupku i dokazima (u daljem tekstu: Pravilnik), rešava po dve žalbe (u daljem tekstu: žalba u vezi sa odlaganjem postupka i žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, zajedno: žalbe) koje je izjavio g. Hašim Tači (u daljem tekstu: Tači, optuženi ili odbrana)² na odluke sudije za prethodni postupak, to jest na odluku o preliminarnim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka (u daljem tekstu: pobijana odluka u vezi sa odlaganjem postupka) i na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane o pitanju nenadležnosti (u daljem tekstu: pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti) (u daljem tekstu, zajedno: pobijane odluke).³ Specijalizovano

¹ IA006/F00002, *Decision Assigning a Court of Appeals Panel* /Odluka o raspoređivanju sudija u panel Apelacionog suda/, 25. jul 2025; IA007/F00002, *Decision Assigning a Court of Appeals Panel* /Odluka o raspoređivanju sudija u panel Apelacionog suda/, 25. jul 2025.

² IA006/F00004/RED, *Public Redacted Version of Tači Defence Appeal against "Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings"* /Javna redigovana verzija žalbe Tačijeve odbrane na odluku o preliminarnim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 20. avgust 2025. (poverljiva i *ex parte* verzija odluke izdata je 18. avgusta 2025, poverljiva redigovana verzija izdata je 20. avgusta 2025) (u daljem tekstu: žalba u vezi sa odlaganjem postupka); IA007/F00004/RED, *Public Redacted Version of Tači Defence Appeal against "Decision on the Tači Defence Preliminary Motion on Jurisdiction"* /Javna redigovana verzija žalbe Tačijeve odbrane na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 20. avgust 2025. (poverljiva i *ex parte* verzija odluke izdata je 18. avgusta 2025, poverljiva redigovana verzija izdata je 20. avgusta 2025) (u daljem tekstu: žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti) (zajedno, u daljem tekstu: žalbe). Dana 28. juna 2025, apelacioni panel odobrio je Tačiju produženje roka za podnošenje žalbe do 18. avgusta 2025. V. IA006/F00003, *Decision on Tači Defence Requests for Variation of Time Limit for the Filing of Appeals* /Odluka o zahtevima Tačijeve odbrane za izmenu roka za podnošenje žalbe/, 28. jul 2025; IA007/F00003, *Decision on Tači Defence Requests for Variation of Time Limit for the Filing of Appeals* /Odluka o zahtevima Tačijeve odbrane za izmenu roka za podnošenje žalbe/, 28. jul 2025. V. takođe IA006/F00001, *Tači Defence Request for Variation of Time Limit for the Filing of Appeals* /Zahtev Tačijeve odbrane za izmenu roka za podnošenje žalbe/, 25. jul 2025; IA007/F00001, *Tači Defence Request for Variation of Time Limit for the Filing of Appeals* /Zahtev Tačijeve odbrane za izmenu roka za podnošenje žalbe/, 25. jul 2025.

³ F00354/RED, *Public Redacted Version of Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings* /Javna redigovana verzija odluke o preliminarnim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 1. jul 2025. (poverljiva verzija odluke izdata je 30. juna 2025) (u daljem tekstu: pobijana odluka u vezi sa odlaganjem postupka); F00343, *Decision on the Tači Defence Preliminary Motion on Jurisdiction* /Odluka o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 19. jun 2025 (u daljem tekstu: pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti).

tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) odgovorilo je na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka 28. avgusta 2025. (u daljem tekstu: odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka), a na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti 29. avgusta 2025. (u daljem tekstu: odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti) (u daljem tekstu, zajedno: odgovori), tvrdeći da žalbe treba u celosti odbiti.⁴ Tači je 2. septembra 2025. podneo repliku na odgovor tužilaštva u vezi sa odlaganjem postupka (u daljem tekstu: replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka), a 3. septembra 2025. repliku na odgovor tužilaštva u vezi sa pitanjem nenadležnosti (u daljem tekstu: replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti).⁵

I. KONTEKST

1. U okviru postupka koji se vodi u predmetu KSC-BC-2020-06 (u daljem tekstu: predmet 06), tužilaštvo je 1. maja 2024 podnelo zahtev za dodavanje materijala na spisak svojih dokaznih predloga. Radi se o materijalu nastalom tokom sprovođenja specijalnih istražnih radnji po odobrenju sudije pojedinca čiji je predmet, između ostalih, bio Tači, a u vezi sa krivičnim delima ometanja službenog postupka i službenih lica iz člana 15(2) Zakona koja su, prema navodima tužilaštva, izvršena u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: materijal u vezi sa

⁴ IA006/F00005, *Prosecution response to 'Tači Defence Appeal against "Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings"'* /Odgovor tužilaštva na žalbu Tačijeve odbrane na odluku o preliminarnim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 28. avgust 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka); IA007/F00005, *Prosecution response to 'Tači Defence Appeal against "Decision on the Tači Defence Preliminary Motion on Jurisdiction"'* /Odgovor tužilaštva na žalbu Tačijeve odbrane na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 29. avgust 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti).

⁵ IA006/F00007, *Tači Defence Reply to Prosecution Response to Appeal against "Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings"* /Replika Tačijeve odbrane na odgovor tužilaštva na žalbu na odluku o preliminarnim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 2. septembar 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka); IA007/F00006, *Tači Defence Reply to Prosecution Response to Appeal against "Decision on Preliminary Motions on Jurisdiction"* /Replika Tačijeve odbrane na odgovor tužilaštva na žalbu na odluku o preliminarnim podnescima u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 3. septembar 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti).

ometanjem postupka).⁶ Dana 22. avgusta 2024, Pretresni panel II doneo je odluku kojom je odobrio zahtev tužilaštva.⁷ Dana 15. aprila 2025, tužilaštvo je podnelo zahtev u kojem je, između ostalog, tražilo da se materijal u vezi sa ometanjem postupka usvoji u dokaze.⁸ Dana 29. maja 2025, Pretresni panel II doneo je odluku kojom je delimično odobrio zahtev tužilaštva i usvojio u dokaze materijal u vezi sa ometanjem postupka (u daljem tekstu: odluka iz predmeta 06 o materijalu u vezi sa ometanjem postupka).⁹

2. U okviru predmeta 12, predsednica Specijalizovanih veća je 6. juna 2024. odredila sutkinju Maslo za sudiju pojedinca u postupku KSC-BC-2018-01.¹⁰ Istog dana, predsednica je odredila sutkinju Maslo za sudiju za prethodni postupak u predmetu 12.¹¹

3. Dana 29. novembra 2024, sutkinja za prethodni postupak delimično je potvrdila optužnicu protiv Tačija i njegovih saoptuženih, to jest protiv g. Baškima Smakaja (u daljem tekstu: Smakaj), g. Isnija Kiljaja (u daljem tekstu: Kiljaj), g. Fadila Fazljjua (u daljem tekstu: Fazliju) i g. Hajredina Kučija (u daljem tekstu: Kuči), u kojoj

⁶ KSC-BC-2020-06, F02279/RED, *Public Redacted Version of 'Prosecution Request to amend the Exhibit List with confidential Annex 1'* /Javna redigovana verzija zahteva tužilaštva za odobrenje da izmeni spisak svojih dokaznih predloga, sa poverljivim prilogom 1/, 6. septembar 2024. (poverljiva verzija zavedena je 1. maja 2024).

⁷ KSC-BC-2020-06, F02501/RED, *Public Redacted Version of Decision on Prosecution Request to Amend the Exhibit List (F02279) and on Thači Defence Motion for Exclusion of Materials in Limine* /Javna redigovana verzija odluke po zahtevu tužilaštva za odobrenje da izmeni spisak svojih dokaznih predloga (F02279) i po zahtevu Tačijeve odbrane za izuzimanje materijala *in limine*/, 20. decembar 2024. (poverljiva verzija odluke izdata je 22. avgusta 2024).

⁸ KSC-BC-2020-06, F03120, *Prosecution motion for admission of obstruction related materials* /Zahtev tužilaštva za usvajanje u dokaze materijala u vezi sa ometanjem postupka/, 15. april 2025.

⁹ KSC-BC-2020-06, F03216/RED, *Public Redacted Version of Decision on Prosecution Motion for Admission of Obstruction Related Materials* /Javna redigovana verzija odluke o zahtevu tužilaštva za usvajanje u dokaze materijala u vezi sa ometanjem postupka/, 26. avgust 2025. (poverljiva verzija odluke izdata je 29. maja 2025) (u daljem tekstu: odluka o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06).

¹⁰ KSC-BC-2018-01, F00697/COR, *Corrected Version of Decision Assigning a Single Judge* /Ispravljena verzija odluke kojom se određuje sudija pojedinac/, 12. jul 2024. (neispravljena verzija odluke izdata je 6. juna 2024) (u daljem tekstu: odluka o određivanju sudije pojedinca). Apelacioni panel napominje da je sutkinja Maslo određena za sudiju pojedinca u postupku KSC-BC-2018-01 kao zamena za sudiju Gijua, pošto je on podneo ostavku na svoje mesto na Listi međunarodnih sudija Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: Lista sudija). Vidi odluku o određivanju sudije pojedinca, stav 3 i dispozitiv.

¹¹ F00015, *Decision Assigning a Pre-Trial Judge* /Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak, 6. jun 2024. (poverljivo, oznaka stepena tajnosti izmenjena u „javno“ 11. decembra 2024).

se oni terete za krivična dela protiv pravosuđa i javnog reda na osnovu optužbi o vršenju uticaja na svedoke iz predmeta 06 koji se vodi pred Pretresnim panelom II, i u kojem je Tači takođe jedan od saoptuženih (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice).¹²

4. Dana 14. aprila 2025, sutkinja za prethodni postupak izmenila je odluku o potvrđivanju optužnice i naložila tužilaštvu da podnese izmenjenu potvrđenu optužnicu, dok je odbrani naložila da najkasnije 8. maja 2025. dostavi svoje eventualne preliminarne podneske.¹³

5. Dana 16. aprila 2025, tužilaštvo je podnelo izmenjenu potvrđenu optužnicu (u daljem tekstu: izmenjena potvrđena optužnica).¹⁴

6. Dana 7. maja 2025, Tači je dostavio preliminarni podnesak u kojem traži: i) odlaganje postupka koji se protiv njega vodi u predmetu 12 sve dok se ne završi postupak u predmetu 06; i (ii) razdvajanje optužbi iz izmenjene potvrđene optužnice koje se stavljaju na teret njemu i njegovim saoptuženima iz predmeta 12 (u daljem tekstu: Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka).¹⁵ Tači je, između ostalog, izneo sledeće argumente: (i) da bi vođenje dva uporedna postupka protiv njega imalo za ishod udvajanje zaključaka i kršenje prava

¹² F00036/RED, *Public Redacted Version of Decision on the Confirmation of the Indictment* /Javna redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice/, 12. februar 2025. (strogo poverljiva i *ex parte* odluka izdata je 29. novembra 2024, a oznaka stepena tajnosti izmenjena je u „poverljivo“ 13. decembra 2024) (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice).

¹³ F00260, *Decision Amending the “Decision on the Confirmation of the Indictment” and Setting a Date for the Submission of Preliminary Motions* /Odluka kojom se izmenjuje odluka o potvrđivanju optužnice i određuje datum za dostavljanje preliminarne podnesaka/, 14. april 2025. (u daljem tekstu: odluka o dostavljanju preliminarne podnesaka).

¹⁴ F00264, *Submission of Amended Confirmed Indictment* /Podnesak sa izmenjenom optužnicom/, 16. april 2025; F00264/A02, *Annex 2 to Submission of Amended Confirmed Indictment* /Prilog 2 uz podnesak sa izmenjenom potvrđenom optužnicom/, 16. april 2025.

¹⁵ F00285, *Thaçi Defence Preliminary Motion Requesting Severance of the Indictment and Adjournment of Proceedings concerning Mr Taçi* /Preliminarni podnesak Tačijeve odbrane sa zahtevom za razdvajanje optužbi iz optužnice i odlaganje postupka protiv g. Tačija/, 7. maj 2025. (u daljem tekstu: Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka), stavovi 1-3, 52-55, 59, 70, 75, 83. V. takođe Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka, stavove 17-19.

odbrane na pravično suđenje;¹⁶ i (ii) da je potrebno odložiti suđenje u predmetu 12 sve dok se ne završi suđenje u predmetu 06, te da je potrebno razdvojiti postupke kako bi se zaštitilo pravo njegovih saoptuženih iz predmeta 12 da im se sudi bez neopravdanog odlaganja.¹⁷

7. Istog dana, timovi odbrane Smakaja, Kiljaja, Fazljijua i Kučija zajedno su podneli preliminarni podnesak (u daljem tekstu: zajednički preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka), u kojem su podržali Tačijev zahtev da se postupak koji se vodi protiv njega u predmetu 12 odloži do završetka suđenja u predmetu 06, i zatražili razdvajanje optužbi iz izmenjene potvrđene optužnice kako bi suđenje protiv njihovih branjenika moglo ekspeditivno da se nastavi bez Tačija u cilju zaštite prava da im se sudi bez neopravdanog odlaganja.¹⁸

8. Dana 8. maja 2025, Tači je podneo drugi preliminarni podnesak u kojem je osporio nadležnost sudije za prethodni postupak po dva osnova (u daljem tekstu: Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti), tvrdeći da Pretresni panel II, a ne sudija za prethodni postupak, ima „isključivu nadležnost za sva pitanja povezana sa predmetom 06“, uključujući nadležnost za optužbe u vezi sa nepoštovanjem suda.¹⁹ Tači je izneo i dodatni argument prema kojem je predsednica Specijalizovanih veća prekršila Zakon prilikom određivanja sudije za prethodni

¹⁶ Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka, stavovi 27, 33-55, 60-74.

¹⁷ Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka, stavovi 56-59, 75-82.

¹⁸ F00286, *Joint Defence Preliminary Motion Pursuant to Rule 97 of the Rules of Procedure and Evidence Before the Kosovo Specialist Chambers* /Zajednički preliminarni podnesak odbrane na osnovu pravila 97 Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova/, 7. maj 2025. (u daljem tekstu: zajednički preliminarni podnesak odbrane u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka), stavovi 3, 10-23. V. takođe Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka, stav 76.

¹⁹ F00290/RED, *Public Redacted Version of Taçi Defence Preliminary Motion on Jurisdiction* /Javna redigovana verzija preliminarog podneska Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 12. maj 2025. (poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 8. maja 2025.) (u daljem tekstu: Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti), stavovi 21-56.

postupak budući da je ista sutkinja prethodno bila određena za sudiju pojedinca u vezi sa istom stvari.²⁰

9. Dana 19. juna 2025, sutkinja za prethodni postupak donela je pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, odbivši Tačijev preliminarni podnesak s tim u vezi.²¹

10. Dana 30. juna 2025, sutkinja za prethodni postupak donela je pobijanu odluku u vezi sa odlaganjem postupka, odbivši Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka i zajednički preliminarni podnesak u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka.²²

11. Dana 30. juna 2025, Tači je sutkinji za prethodni postupak podneo zahtev da mu se odobri ulaganje žalbe na pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti.²³

12. Dana 2. jula 2025, Tači je, direktno na osnovu člana 45(2) Zakona, izjavio i žalbu na pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, tvrdeći da su preliminarni podnesci u kojima se osporava nadležnost Specijalizovanih veća žalbe koje se ulažu *ipso jure*, te da sutkinja za prethodni postupak treba da odloži odluku o njegovom zahtevu za odobrenje žalbe o nenadležnosti sve dok apelacioni panel ne donose svoju odluku (u daljem tekstu: Tačijeva direktna žalba).²⁴ Dana 4. jula 2025, tužilaštvo je tražilo da apelacioni panel odbaci Tačijevu direktnu žalbu *in limine*.²⁵ Dana

²⁰ Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 57-81.

²¹ Pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 42.

²² Pobijana odluka u vezi sa odlaganjem postupka, stav 77.

²³ F00355/RED, *Public Redacted Version of Taçi Defence Request for Certification to Appeal "Decision on the Taçi Defence Preliminary Motion on Jurisdiction"* /Javna redigovana verzija zahteva Tačijeve odbrane za odobrenje da izjavi žalbu na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 4. jul 2025. (poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 30. juna 2025) (u daljem tekstu: zahtev za odobrenje žalbe), stavovi 1, 35.

²⁴ IA005/F00001/RED/COR, *Corrected Version of Public Redacted Version of Appeal against Decision on the Taçi Defence Preliminary Motion on Jurisdiction* /Ispravljena verzija javne redigovana verzije žalbe na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 7. jul 2025. (neispravljena javna redigovana verzija zavedena je 4. jula 2025, poverljiva i *ex parte* verzija zavedena je 2. jula 2025) (u daljem tekstu: Tačijeva direktna žalba), stavovi 1, 7, 12-19.

²⁵ IA005/F00003, *Prosecution response on admissibility of Taçi's 'Appeal against Decision on the Taçi Defence Preliminary Motion on Jurisdiction'* /Odgovor tužilaštva u vezi sa dopuštenošću Tačijeve žalbe na odluku

4. avgusta 2025, apelacioni panel je zaključio da Tačijeva direktna žalba nije dopuštena na osnovu člana 45(2) Zakona, između ostalog zato što se pitanje koje se u njoj pokreće ne odnosi *stricto sensu* na personalnu, teritorijalnu, vremensku ili stvarnu nadležnost Specijalizovanih veća (u daljem tekstu: odluka o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe).²⁶

13. Dana 23. jula 2025, sutkinja za prethodni postupak odbila je Tačijev zahtev da odloži razmatranje njegovog zahteva za odobrenje da izjavi žalbu o nenadležnosti i odobrila je ulaganje žalbe na pobijanu odluku o nenadležnosti u odnosu na tri od ukupno četiri sporna pitanja, koja glase:²⁷

(a) da li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni prava zbog toga što je primenila neispravno tumačenje načela *res judicata* (u daljem tekstu: prvo odobreno sporno pitanje ili prvi žalbeni razlog);²⁸

(b) da li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni prava kada je zauzela stav da nije kompetentna da preispita zakonitost svog postavljenja na dužnost sudije za prethodni postupak i kada takav stav nije dovoljno obrazložila (u daljem tekstu: drugo odobreno sporno pitanje ili drugi žalbeni razlog);²⁹ i

o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 4. jul 2025. (poverljivo i *ex parte*, oznaka stepena tajnost izmenjena u „javno“ 4. avgusta 2025), stavovi 1, 17(a).

²⁶ IA005/F00005, *Decision on Admissibility of KSC-BC-2023-12/IA005/F00001* /Odluka o dopuštenosti podneska KSC-BC-2023-12/IA005/F00001, 4. avgust 2025. (u daljem tekstu: odluka o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe), stavovi 15-20, 28. V. takođe odluku o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stavove 21-25. Apelacioni panel podseća da je, u svojoj odluci o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, naglasio da će se u toj odluci u najvećoj mogućoj meri baviti jedino argumentima koji se odnose na konkretno pitanje da li je žalba dopuštena, a da se neće baviti meritumom same žalbe. V. odluku o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stav 5.

²⁷ F00391, *Decision on the Tači Defence Request for Certification to Appeal the "Decision on the Tači Defence Preliminary Motion on Jurisdiction"* /Odluka o zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje da izjavi žalbu na odluku o preliminarnom podnesku Tačijeve odbrane u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 23. jula 2025. (u daljem tekstu: odluka o odobrenju žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti), stavovi 19-35.

²⁸ Odluka o odobrenju žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 27-30, 35.

²⁹ Odluka o odobrenju žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 31-35.

(c) da li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni prava kada je zaključila da pravilo 20 Pravilnika odbrani ne dozvoljava da putem preliminarog podneska ospori praksu određivanja istog sudije za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak, i kada takav zaključak nije dovoljno obrazložila (u daljem tekstu: treće odobreno sporno pitanje ili treći žalbeni razlog).³⁰

14. Dana 8. jula 2025, Tači je podneo zahtev u kojem je tražio odobrenje da izjavi žalbu na pobijanu odluku o odlaganju postupka (u daljem tekstu: zahtev za odobrenje žalbe u vezi sa odlaganjem postupka).³¹

15. Dana 23. jula 2025, sutkinja za prethodni postupak prihvatila je zahtev za odobrenje žalbe na odluku u vezi sa odlaganjem postupka, pri čemu je izjavljivanje žalbe odobreno u odnosu na sledeće sporno pitanje: da li je sutkinja za prethodni postupak primenila pogrešno tumačenje načela *res judicata* (u daljem tekstu: odobreno sporno pitanje)?³²

II. KRITERIJUMI PREISPITIVANJA

16. Panel Apelacionog suda usvaja iste kriterijume preispitivanja za interlokutorne žalbe koje je utvrdio u svojoj prvoj odluci i potom ih primenjivao u daljem radu.³³

³⁰ Odluka o odobrenju žalbe u vezi sa pitanjem nenadlenosti, stavovi 31-35.

³¹ F00367/RED, *Public Redacted Version of Tači Defence Request for Certification to Appeal "Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings"* /Javna redigovana verzija zahteva Tačijeve odbrane za odobrenje da izjavi žalbu na odluku o preliminarim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 16. jul 2025. (poverljiva verzija zavedena je 8. jula 2025) (u daljem tekstu: zahtev za odobrenje žalbe u vezi sa odlaganjem postupka).

³² F00390/RED, *Public Redacted Version of the Decision on the Tači Defence Request for Leave to Appeal the "Decision on Preliminary Motions for Adjournment and Severance of the Proceedings"* /Javna redigovana verzija odluke o zahtevu Tačijeve odbrane za odobrenje da izjavi žalbu na odluku o preliminarim podnescima u vezi sa odlaganjem i razdvajanjem postupka/, 23. jul 2025. (poverljiva verzija odluke izdata je 23. jula 2025) (u daljem tekstu: odluka o odobrenju žalbe u vezi sa odlaganjem postupka), stavovi 6, 22-23.

³³ KSC-BC-2020-07, IA001/F00005, *Decision on Hysni Gucati's Appeal on Matters Related to Arrest and Detention* /Odluka po žalbi Hisnija Gucatija o pitanjima u vezi sa hapšenjem i pritvorom/, 9. decembar 2020, stavovi 4-14.

III. JAVNI PODNESCI

17. Apelacioni panel napominje da je pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti izdata kao javna. Panel napominje da je pobijana odluka u vezi sa odlaganjem postupka najpre donesena kao poverljiva, a da je zatim izdata i javna redigovana verzija te odluke. Panel takođe napominje da, iako je Tači prvobitno podneo žalbe sa oznakom stepena tajnosti „poverljivo i *ex parte*“, žalbe su kasnije, 20. avgusta 2025, zavedene i u poverljivoj redigovanoj verziji i u javnoj redigovanoj verziji. Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka i replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti zavedeni su kao poverljivi i *ex parte* dokumenti na osnovu pravila 82(4) Pravilnika, ali su strane u postupku saopštile da oznaka stepena tajnosti tih dokumenata može da se izmeni u „javno“ budući da oni ne sadrže informacije poverljive prirode.³⁴

18. Panel podseća da su svi podnesci pred Specijalizovanim većima javni, osim u slučajevima kada postoje izuzetni razlozi da se vode kao poverljivi, i da su strane u postupku dužne da dostave javnu redigovanu verziju svih svojih podnesaka pred panelom.³⁵ Prema tome, panel odobrava zahtev tužilaštva za izmenu stepena tajnosti

³⁴ IA006/F00006, *Prosecution request for reclassification of IA006/F00005* /Zahtev tužilaštva za izmenu stepena tajnosti podneska IA006/F00005/, 29. avgust 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: zahtev tužilaštva za izmenu stepena tajnosti), stav 1; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 36; IA006/F00008, *Thaçi Defence Request for Reclassification of IA006/F00007* /Zahtev Tačijeve odbrane za izmenu stepena tajnosti podneska IA006/F00007/, 16. oktobar 2025. (poverljivo i *ex parte*) (u daljem tekstu: Tačijev zahtev za izmenu stepena tajnosti), stav 1; replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 23; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 24. Panel takođe napominje da se tužilaštvo i Tači ne protive izmeni stepena tajnosti zahteva tužilaštva za izmenu stepena tajnosti odnosno Tačijevog zahteva za izmenu stepena tajnosti. V. zahtev tužilaštva za izmenu stepena tajnosti, stav 2; Tačijev zahtev za izmenu stepena tajnosti, stav 2.

³⁵ V. npr. KSC-BC-2020-06, IA008/F00004/RED, *Public Redacted Version of Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi Kadrija Veselija na odluku o preispitivanju mere pritvora/, 1. oktobar 2021. (poverljiva verzija odluke izdata je 1. oktobra 2021), stavovi 8-9. V. takođe KSC-CA-2022-01, F00103, *Decision on Gucati Application for Reclassification or Public Redacted Versions of Court of Appeals Panel Decisions* /Odluka o Gucatijevom zahtevu za izmenu stepena tajnosti javnih redigovanih verzija odluka panela Apelacionog suda/, 9. januar 2023, stav 2.

i Tačijev zahtev iste prirode i dodatno nalaže da se oznaka stepena tajnosti izmeni u „javno“ za odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, zahtev tužilaštva za izmenu stepena javnosti i Tačijev zahtev za izmenu stepena tajnosti.

IV. DISKUSIJA

A. TVRDNJE O POGREŠNOJ PRIMENI NAČELA *RES JUDICATA* (ŽALBENI RAZLOG 1)

19. Panel preliminarno napominje da postoje znatne podudarnosti između prvog spornog pitanja iz pobijane odluke u vezi sa pitanjem nenadležnosti i spornog pitanja iz pobijane odluke u vezi sa odlaganjem postupka, te da će stoga oba ta sporna pitanja razmotriti zajedno u okviru objedinjenog žalbenog razloga 1.

1. Argumentacija strana u postupku

20. Tači tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak pogrešno zaključila da načelo *res judicata* ne važi za predmete 06 i 12 zbog toga što nije u pitanju isti predmet, različita su optužena lica, optuženima se stavljaju na teret različita krivična dela i različiti su vremenski periodi na koji se odnose optužnice te, prema tome, ne postoje podudarnosti između spornih pitanja koja se rešavaju u ta dva predmeta.³⁶ Po Tačijevim rečima, sutkinja za prethodni postupak pogrešno je primenila kriterijum „istog predmeta“ kada je utvrđivala da li je merodavno načelo *res judicata*³⁷ i usled

³⁶ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 20-23, 25-27, 30, 46; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 13-14, 18-23, 60.

³⁷ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 22-23, 26, 30. Panel napominje da, u žalbi u vezi sa pitanjem nenadležnosti, Tači ne upućuje konkretno na kriterijum „istog predmeta“, već tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak preusko protumačila koncept *res judicata*, navodeći kao uslov da optužbe u dva predmeta moraju biti iste. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 14.

toga je netačno izložila uslove za postojanje *res judicata* koji su već ustaljeni u praksi međunarodnih sudova,³⁸ a primenjivao ih je i Ustavni sud Kosova.³⁹

21. Zbog te greške, po Tačijevim rečima, sutkinja za prethodni postupak neispravno se usredsredila na činjenicu da se optužnice iz predmeta 06 i 12 odnose na različita krivična dela, umesto da oceni da li će postupajući pretresni paneli morati da odlučuju o istim spornim pitanjima.⁴⁰ Po mišljenju odbrane, deluje kao da je sutkinja za prethodni postupak poistovetila načelo *res judicata* sa doktrinom *non bis in idem* zaključivši da se *res judicata* primenjuje samo u slučaju „istih optužbi“, dok u stvari to načelo važi kada god jedno isto pitanje može da postane predmet dve sudske odluke.⁴¹

22. Odbrana takođe tvrdi da je pristup za koji se ona zalaže saglasan sa odlukama Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Ustavnog suda Kosova, u kojima se pominju pravosnažne sudske odluke o određenim „spornim pitanjima“.⁴²

23. Po Tačijevom mišljenju, jasno je da su pitanja koja se rešavaju u predmetima 06 i 12 istovetna,⁴³ te je zato neophodno ne samo razdvojiti optužbe iz izmenjene potvrđene optužnice i odložiti postupak protiv njega do završetka suđenja u

³⁸ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 22, 24; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 14-16.

³⁹ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stav 24, gde se upućuje na Kosovo, Ustavni sud, Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Ae. br. 287/18 od 27. maja 2019. godine i rešenja Osnovnog suda u Prištini, Odeljenje za privredne sporove, I. EK. br. 330/2019 od 1. avgusta 2019, predmet KI195/19, Presuda, 31. maj 2021. (u daljem tekstu: odluka Ustavnog suda Kosova od 31. maja 2021), stav 102.

⁴⁰ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 22, 30; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 18. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 8.

⁴¹ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 25, 31, 33-35; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 14-17 (kurziv u originalu). S tim u vezi, odbrana dodaje da sutkinja za prethodni postupak nije navela pravne izvore kojima bi potkrepila svoj pristup. V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 23, 33; repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 8; repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 5.

⁴² Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stav 37; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 17. Tači u u obe žalbe upućuje na ECtHR, *Brumărescu v. Romania*, br. 28342/95, *Judgment*, 28. oktobar 1999. (u daljem tekstu: odluka u predmetu *Brumărescu protiv Rumunije*), stav 61, i na odluku Ustavnog suda Kosova od 31. maja 2021, stav 100.

⁴³ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stav 38; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 11. V. takođe žalbu o pitanju nenadležnosti, stavove 10, 22.

predmetu 06,⁴⁴ već i odbaciti optužnicu iz predmeta 12.⁴⁵ S tim u vezi, Tači objašnjava da je Pretresni panel II usvojio u dokaze u predmetu 06 materijal pribavljen tokom vođenja istraga o vršenju uticaja na svedoke pošto je zaključio da je taj materijal relevantan za postojanje „prakse zastrašivanja“ i za kredibilitet svedoka.⁴⁶ Odbrana tvrdi da se od Pretresnog panela II „očekuje da izvede zaključke“ o pitanjima povezanim sa navodnim vršenjem uticaja na svedoke, pitanjima koja se nalaze u srži optužbi iz predmeta 12.⁴⁷

24. Tači tvrdi da postoji stvarna opasnost da će postupajući pretresni paneli izneti međusobno protivrečne činjenične konstatacije ukoliko se postupci u predmetima 06 i 12 budu vodili uporedo, što bi predstavljalo povredu njegovog prava na pravnu sigurnost i povredu pretpostavke o njegovoj nevinosti u predmetu 12.⁴⁸ U tom smislu, po Tačijevim rečima, da je sutkinja za prethodni postupak ispravno primenila načelo *res judicata*, ona bi zaključila da je zbog njegovih prava na pravično suđenje neophodno da Pretresni panel II nastavi da rešava pitanja koja su postala glavna sporna pitanja u predmetu 12.⁴⁹

25. Tači takođe tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak „pogrešno uvela uslov“ da sve strane u oba postupka moraju biti iste kako bi načelo *res judicata* važilo za bilo koju od strana.⁵⁰ Shodno tome, on tvrdi da je načelo *res judicata* merodavno u odnosu

⁴⁴ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 44, 46, 48. V. takođe žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 12-13.

⁴⁵ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 21-23, 60.

⁴⁶ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stav 14; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 11. Tači u obe žalbe upućuje na odluku o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06, stavove 34-38.

⁴⁷ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 17, 38-39; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 11-12, 22. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 2; repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 2.

⁴⁸ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 38-39, 43-44, 46; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 12, 22-23. V. takođe žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 12-13; repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 3-4.

⁴⁹ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 21-22.

⁵⁰ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 22, 26-29. U žalbi u vezi sa odlaganjem postupka, odbrana takođe tvrdi da relevantna sudska praksa Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (u daljem tekstu: MKSJ) dodatno potkrepljuje tezu da se načelo *res judicata* može primenjivati u odnosu na samo neke, a ne sve strane u određenom postupku. V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 28.

na njega i na tužilaštvo, jer su oni strane u oba postupka, nezavisno od činjenice da njegovi saoptuženi iz predmeta 12 nisu strane u postupku koji se vodi u predmetu 06.⁵¹

26. Tužilaštvo odgovara da žalbe počivaju na „suštinski pogrešnom shvatanju“ načela *res judicata* i da ih treba odbaciti.⁵² Konkretno, tužilaštvo tvrdi da nije ispunjen nijedan uslov za postojanje *res judicata*, iz sledećih razloga: (i) u postupcima koji se vode u predmetima 12 i 06 učestvuju različite strane; (ii) optužbe na teret optuženih su bitno različite; i (iii) nijedan panel nije doneo pravosnažnu odluku o optužbama iz optužnice u predmetu 12.⁵³ Po rečima tužilaštva, Tačijevo tumačenje postojanja *res judicata* koje obuhvata sve zaključke, a ne samo zaključke o odlučnim činjenicama o kojima treba da se rešava u predmetu koji se razmatra, kosi se sa uobičajenom i valjanom primenom tog načela.⁵⁴ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Tači u svojim žalbama traži da se apelacioni panel upusti u „apstraktna i hipotetička razmatranja“ u pokušaju da predvidi zaključke Pretresnog panela II, što niti je način na koji se ocenjuje *res judicata*, niti tome služi drugostepeno preispitivanje prethodno donesenih odluka.⁵⁵

27. Kako bi potkrepilo svoje argumente, tužilaštvo tvrdi da sutkinja za prethodni postupak nije netačno iznela niti pogrešno uvela kriterijum „istog predmeta“, već je jasno izložila i primenila kriterijum za postojanje *res judicata*, ispravno zaključivši da to načelo nije merodavno u konkretnom slučaju.⁵⁶ Pre svega, kada je reč o uslovu da

⁵¹ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 27, 29. V. takođe žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 18-19.

⁵² Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 1, 4, 6; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 1, 3, 6. V. takođe odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 21.

⁵³ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 2, 6, 29; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 2, 6, 22.

⁵⁴ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 3, 6; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 3, 6.

⁵⁵ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 4; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 3.

⁵⁶ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 5, 28; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 5, 21.

se rešavaju „ista sporna pitanja“, tužilaštvo tvrdi da je predmet sporau dva predmeta bitno različit.⁵⁷ Po rečima tužilaštva, *res judicata* ne obuhvata sva moguća pitanja koja mogu da se uzmu u obzir pri donošenju sudske odluke, već se odnosi samo na odlučne činjenice koje su u potpunosti raspravljene i o čijem je meritumu donesena odluka,⁵⁸ a koje su od ključnog značaja za rešavanje predmetne stvari koja se razmatra.⁵⁹

28. Što se tiče uslova koji se odnosi na učestvovanje „istih strana“, tužilaštvo tvrdi da, iako je Tači saoptuženi u oba predmeta, ostala optužena lica u predmetima 06 i 12 nisu ista.⁶⁰ S tim u vezi, tužilaštvo tvrdi da se načelo *res judicata* primenjuje samo u postupcima u kojima učestvuju isti akteri⁶¹ i da, prema opšteprihvaćenom tumačenju, to načelo nije merodavno za dva predmeta sa više različitih saoptuženih u kojima nisu sve strane u oba postupka iste.⁶²

29. Tužilaštvo odgovara da su, u pogledu uslova koji iziskuje „konačnu sudsku odluku“ Tačijevi argumenti preuranjeni jer u predmetu 06 nije doneta konačna odluka, niti pravosnažna presuda u drugostepenom postupku i da, prema tome, nije ispunjen uslov za postojanje *res judicata*.⁶³ Po mišljenju tužilaštva, Tači iznosi puke

⁵⁷ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 14; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 8.

⁵⁸ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 15; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 9.

⁵⁹ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 15-18; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 9-12. V. takođe odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 19; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 13. U oba odgovora se upućuje na ICC, *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-3029, *Decision on "Prosecution's Application to Submit Additional Evidence"*, 2. april 2014. (u daljem tekstu: odluka o dodatnim dokazima u predmetu *Bemba*), stavovi 26-31.

⁶⁰ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 7; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 7.

⁶¹ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 7; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 7.

⁶² Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 7-13; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 7.

⁶³ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 22-23; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 15-16.

pretpostavke o tome da će Pretresni panel II u budućnosti izneti neke konstatacije koje će se doticati krivične odgovornosti za dela iz optužbi u predmetu 12.⁶⁴

30. U krajnjoj liniji, tužilaštvo tvrdi da Pretresni panel II ima puno pravo da uzme u obzir materijal u vezi sa ometanjem postupka za potrebe ocenjivanja kredibiliteta svedoka i prakse vršenja uticaja na svedoke i da takav pristup ne predstavlja „uporedno rešavanje spornih pitanja“⁶⁵ niti dovodi do povrede pretpostavke o Tačijevoj nevinosti u predmetu 12.⁶⁶ Naprotiv, po rečima tužilaštva, optužnica u predmetu 06 određuje granice ispitivanja, te Pretresni panel II može da rešava isključivo o optužbama iz te optužnice, a s obzirom na to da se u dva predmeta donose sudske odluke o različitim krivičnim delima, nema izgleda da načelo *res judicata* postane merodavno u predmetu 12.⁶⁷

31. Nezavisno od toga, tužilaštvo tvrdi da, čak i u slučaju da Pretresni panel II iznese određene konstatacije koje se tiču predmeta 12, one ne bi bile od ključnog značaja za rešavanje spornih pitanja iz predmeta 06 i, prema tome, načelo *res judicata* i dalje ne bi bilo merodavno.⁶⁸

32. Tači u replici razjašnjava da on ne tvrdi da već postoji situacija u kojoj se primenjuje načelo *res judicata*, već da postoji verovatnoća da će biti iznesene međusobno protivrečne činjenične konstatacije zbog kojih će se to načelo u budućnosti

⁶⁴ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 24-27; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 17-20.

⁶⁵ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 20; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 13.

⁶⁶ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 13. S tim u vezi, tužilaštvo tvrdi da Tači netačno prikazuje obrazloženje Pretresnog panela II za usvajanje u dokaze materijala u vezi sa ometanjem postupka budući da u obrazloženju jasno stoji da će taj materijal biti uzet u obzir samo za potrebe ocenjivanja verodostojnosti svedoka i prakse zastrašivanja svedoka. V. odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 24-25; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 17-18.

⁶⁷ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 21; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 14.

⁶⁸ Odgovor na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 26; odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 19.

odraziti na njega u predmetu 12.⁶⁹ U pogledu uslova prema kojem u oba predmeta moraju da postoje „ista sporna pitanja“, odbrana tvrdi da, premda se slaže sa tužilaštvom da to moraju biti pitanja koja su detaljno raspravljena i o kojima je donesena odluka, u međunarodnoj krivičnoj sudskoj praksi nema pravnih izvora u kojima se, u ovom kontekstu, uvodi razlika između „ključnih“ i ostalih spornih pitanja.⁷⁰ Po Tačijevom mišljenju, u prvostepenoj presudi svaka činjenična konstatacija je „ključna“ ako može uticati na odluku o krivici ili nevinosti po nekoj tački optužnice.⁷¹ Što se tiče uslova prema kojem u oba postupka moraju postojati „iste strane“, Tači tvrdi da je argument tužilaštva, prema kojem se načelo *res judicata* primenjuje samo ako su sve strane u oba postupka iste, nepotkrepljen i neosnovan.⁷²

⁶⁹ Replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 1-3; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 1-2. U replici povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, odbrana konkretno tvrdi da je, s obzirom na sadašnji ritam rada u predmetu 12, odlaganje postupka neophodno kako bi se izbegle negativne posledice kakve sa sobom povlači istovremeno vođenje dva međusobno povezana suđenja. V. repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 4.

⁷⁰ Replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 7; replika povodom pitanja nenadležnosti, stav 4.

⁷¹ Replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 7; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 4. U replici povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, odbrana takođe tvrdi da se odluke citirane u žalbi u vezi sa odlaganjem postupka odnose na slučajeve kada je zaključeno da načelo *res judicata* nije merodavno iz specifičnih razloga, što samo potvrđuje zaključak prema kojem će presuda u predmetu 06 proizvesti *res judicata* dejstvo u predmetu 12. Odbrana takođe tvrdi da odluka veća Vrhovnog suda Vanrednih veća u sudovima Kambodže u predmetu 002 pokazuje da načelo *res judicata* može da se odnosi na činjenične konstatacije, između ostalog u kontekstu različitih optužbi. V. repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 9-16.

⁷² Replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 17-21; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 6-8.

2. Ocena panela Apelacionog suda

33. Sutkinja za prethodni postupak zaključila je u pobijanim odlukama da načelo *res judicata* nije merodavno u predmetnim postupcima iz sledećih razloga: (i) u predmetima 06 i 12 „različita su optužena lica, različita su krivična dela koja im se stavljaju na teret i različit je vremenski period na koji se odnose optužnice“; (ii) eventualni zaključci o optužbama u dva predmeta su dve potpuno različite stvari, a postupajući paneli vode postupak i iznose ocene nezavisno jedan od drugog; (iii) srž optužbi iz predmeta 12 ne tiče se samog vršenja uticaja na svedoke, već na „pokušaj ometanja u cilju da se izvrši uticaj na svedoke“; i (iv) Pretresni panel II će po svom nahođenju oceniti kredibilitet svedoka u predmetu 06 i samostalno utvrditi eventualne posledice vršenja pritiska na svedoke na osnovu dokaza koji su mu predloženi.⁷³

34. Pre svega, panel Apelacionog suda napominje da je *res judicata* opšte načelo prema kojem presuda sudskog organa ima obavezujuću snagu za strane koje učestvuju u nekom sporu.⁷⁴ Panel napominje da postoje tri opšta uslova koja treba da budu ispunjena kako bi načelo *res judicata* moglo da se primeni na neka dva predmeta: u oba predmeta (i) učestvuju iste strane u postupku, (ii) rešavaju se ista sporna pitanja, i (iii) u vezi sa spornim pitanjima već postoji pravosnažna odluka koju je doneo sud nadležan da o njima rešava.⁷⁵ Panel naglašava da, zahvaljujući tome što stranama u postupku onemogućava ponovno raspravljanje pravosnažnih sudskih

⁷³ V. pobijanu odluku o pitanju nenadležnosti, stavove 32, 34; pobijanu odluku o odlaganju postupka, stavove 58-59.

⁷⁴ ICJ, *Effect of Awards of Compensation Made by the United Nations Administrative Tribunal*, Advisory Opinion, ICJ Reports 1954 (str. 47), 13. jul 1954, str. 53.

⁷⁵ IRMCT, *Prosecutor v. Uwinkindi*, MICT-12-25-AR14.1, *Decision on an Appeal Concerning a Request for Revocation of a Referral*, 4. oktobar 2016. (u daljem tekstu: odluka po žalbi u predmetu *Uwinkindi*), stav 29; ICC, *Prosecutor v. Ngudjolo Chui*, ICC-01/04-02/12-271-Corr, *Judgment on the Prosecutor's appeal against the decision of Trial Chamber II entitled "Judgment pursuant to article 74 of the Statute"*, 7. april 2015. (u daljem tekstu: odluka po žalbi u predmetu *Ngudjolo*), stav 246; ICTY, *Prosecutor v. Delalić et al.*, IT-96-21-T, *Judgement*, 16. novembar 1998. (u daljem tekstu: prvostepena presuda u predmetu *Delalić i drugi*), stav 228; ICTR, *Kajelijeli v. Prosecutor*, ICTR-98-44A-A, *Judgement*, 23. maj 2005. (u daljem tekstu: drugostepena presuda u predmetu *Kajelijeli*), stav 202. V. takođe ECtHR, *Ryabykh v. Russia*, br. 52854/99, *Judgment*, 24. jul 2003. (u daljem tekstu: odluka u predmetu *Ryabykh protiv Rusije*), stav 52.

odluka, osim u izuzetnim okolnostima,⁷⁶ doktrina *res judicata* obezbeđuje pravnu sigurnost⁷⁷ i štiti pravosnažnost sudskih odluka i delotvornost sudskog postupka.⁷⁸

(a) Ista sporna pitanja

35. Panel će se najpre osvrnuti na Tačijev argument prema kojem nije neophodno da optužbe u predmetu 06 i predmetu 12 budu iste, već da načelo *res judicata* može da se primeni od trenutka kada isto sporno pitanje postane predmet dve sudske odluke.⁷⁹ Po Tačijevom mišljenju, zaključak sutkinje za prethodni postupak prema kojem načelo *res judicata* nije merodavno zbog toga što je u dva predmeta reč o „različitim kažnjivim radnjama odnosno krivičnim delima i o različitom vremenskom periodu“ pokazuje da je ona pogrešno shvatila uslove za primenu tog načela, budući da je jasno da *res judicata* može da se primeni ne samo u prisustvu istih optužbi, već i u svim slučajevima kada se u dve sudske odluke rešava isto sporno pitanje.⁸⁰

36. Pre svega, panel se slaže sa Tačijevom tvrdnjom da je postojanje istih *spornih pitanja* relevantno kako bi se utvrdilo da li načelo *res judicata* treba da se primeni u odnosu na dva predmeta.⁸¹ Pre nego što pređe na meritum Tačijevog argumenta,

⁷⁶ ECtHR, *Ponomaryov v. Ukraine*, br. 3236/03, *Judgment*, 3. april 2018, stav 40; ECtHR, *Trapeznikov and Others v. Russia*, br. 5623/09, 12460/09, 33656/09 i 20758/10, *Judgment*, 5. april 2016, stav 23; Odluka u predmetu *Ryabykh protiv Rusije*, stav 52. V. takođe ECCC, *Co-Prosecutors v. Samphân*, 002/19-09-2007-ECCC/SC, *Appeal Judgment*, 23. decembar 2022, stavove 634-635; drugostepena presuda u predmetu *Kajelijeli*, stav 202.

⁷⁷ Odluka u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stavovi 61-62; IRMCT, *Prosecutor v. Karadžić*, MICT-13-55-A, *Decision on a Motion for Redacted Versions of Decisions Issued under Rule 75(H) of the ICTY Rules*, 18. jul 2016, str. 4.

⁷⁸ V. ICC, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-568, *Judgment on the Prosecutor's appeal against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "Decision Establishing General Principles Governing Applications to Restrict Disclosure pursuant to Rule 81 (2) and (4) of the Rules of Procedure and Evidence"*, 13. oktobar 2006, *Dissenting Opinion of Judge Pikis* (u daljem tekstu: suprotno mišljenje u predmetu *Lubanga*), stav 16. V. takođe Ambos, K., *Treatise on International Criminal Law: Volume I: Foundations and General Part* (drugo izdanje), Oxford University Press 2021, poglavlje VIII, D.(2)(a) (*National ne bis in idem*), p. 519; Ambos, K., *Treatise on International Criminal Law: Volume III: International Criminal Procedure* (drugo izdanje), Oxford University Press 2025, poglavlje I, D.(3)(j) (*Ne bis in idem (double jeopardy rule)*), str. 93-94.

⁷⁹ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 14-17; žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 33-37. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 5; repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 9, 15.

⁸⁰ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 15; žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 30-33.

⁸¹ V. stav 34 gore u tekstu.

panel smatra da je važno naglasiti razliku između *optužbe* i *spornog pitanja* u ovom slučaju jer se, po mišljenju panela, granice primene *res judicata* neopravdano sužavaju ako se ocena svede na pitanje da li u oba predmeta postoje zajedničke optužbe. S tim u vezi, panel napominje da pojam *optužba* treba shvatiti kao „formalno terećenje“ za krivično delo, koje predstavlja „preliminarni korak u krivičnom gonjenju“. ⁸² Sa druge strane, pojam *spornog pitanja* ima širi smisao. On se „ne odnosi samo na pitanje u vezi sa kojim postoji neslaganje ili sukobljena mišljenja“, već na „činjenjice čije je rešavanje od ključnog značaja za sudsko rešavanje predmetne stvari koja se razmatra“. ⁸³

37. Dodatno razjašnjenje uslova u vezi sa „istim spornim pitanjima“ pružio je Ustavni sud Kosova zauzevši stav prema kojem, da bi načelo *res judicata* moglo da se primeni, okolnosti predmeta moraju u osnovi biti iste i od ključnog značaja za odluku, a sporna pitanja moraju biti „od suštinskog značaja“ za rešavanje predmetnog spora. ⁸⁴ Kako bi dodatno potkrepio takav stav, panel upućuje na sudsku praksu *ad hoc* sudova, prema čijim zaključcima načelo *res judicata* zabranjuje istim strana da ponovo vode spor o „istim pitanjima po suštinski istim osnovima“, pri čemu se misli na pitanja koja

⁸² Garner, Bryan A. (ed.), *Black's Law Dictionary*, Thomson Reuters 2019 (11. izdanje), str. 291. V. takođe KSC-CA-2024-03, F00069/RED, *Public Redacted Version of Appeal Judgment* /Javna redigovana verzija žalbene presude/, 14. jul 2025. (poverljiva verzija presude izdata je 14. jula 2025) (u daljem tekstu: drugostepena presuda u predmetu *Šalja*), stav 194 (u kojem se naglašava da je tačka optužbe ili optužba izneta u optužnici „pravna kvalifikacija materijalnih činjenica koje potkrepljuju tu tačku optužnice ili optužbu“); KSC-CC-2019-05, F00012, *Decision on the Referral of Mahir Hasani Concerning Prosecution Order of 20 December 2018* /Odluka po zahtevu Mahira Hasanija za ocenu ustavnosti naloga tužilaštva od 20. decembra 2018/, 20. februar 2019, stavovi 29-31; KSC-BC-2020-06, IA030/F00009, *Decision on Krasniqi and Selimi Appeals against "Decision on Prosecution Motion for Admission of Accused's Statements"* /Odluka po Krasnićijevoj i Seljimijevoj žalbi na odluku po zahtevu tužilaštva za usvajanje izjava optuženih/, 31. maj 2024, stavovi 19-20 (u obe odluke se ističe da je ESLJP potvrdio da „krivična optužba“ postoji od onog trenutka kad lice bude zvanično obavešteno, od strane nadležnog organa, da postoji tvrdnja da je počinilo krivično delo ili od trenutka kad na „njegovu situaciju počnu bitno da utiču radnje koje organi vlasti preduzimaju“ zbog sumnje u odnosu na njega).

⁸³ Panel prihvata da definicija „spornog pitanja“ koja se ovde daje nije iznesena u okviru analize *res judicata*, ali smatra da je relevantna nezavisno od konkretnog konteksta u kojem je prvobitno formulisana. Za celoviti citat i uvid u kontekst, v. suprotno mišljenje u predmetu *Lubanga*, stav 22, gde se upućuje na ICC, *Situation in the Democratic Republic of the Congo*, ICC-01/04-168, *Judgment on the Prosecutor's Application for Extraordinary Review of Pre-Trial Chamber I's 31 March 2006 Decision Denying Leave to Appeal*, 13. jul 2006, stav 9.

⁸⁴ V. odluku Ustavnog suda Kosova od 31. maja 2021, stavove 115, 117-118, 125, 133.

su detaljno raspravljena i o čijem je meritumu donesena odluka.⁸⁵ Takav pristup je u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a.⁸⁶

38. Što se tiče Tačijevog argumenta prema kojem je ESLJP zaključio da načelo *res judicata* važi za „bilo koje pravosnažno rešeno pitanje”,⁸⁷ panel ističe da, iako je ESLJP u predmetu *Brumaresku protiv Rumunije* napomenuo da se *res judicata* primenjuje u slučajevima kada je nadležni sud „doneo pravosnažnu odluku o nekom spornom pitanju”,⁸⁸ tu napomenu treba tumačiti u kontekstu konkretnih okolnosti predmeta u okviru kojeg ESLJP ne govori o bilo kom rešenom pitanju već o „sudskoj odluci” koja je „neopoziva” i koja je, povrh toga, već bila izvršena.⁸⁹ Po mišljenju panela, iako Tači glavnu pažnju posvećuje izrazu „bilo koje pitanje”, u predmetu *Brumaresku protiv Rumunije* presudno je bilo to što se radilo o meritornom pitanju (jedna sudska odluka) koje je je detaljno raspravljeno tokom suđenja.⁹⁰

39. Shodno tome, panel smatra da *res judicata* ne obuhvata svako i bilo koje pitanje koje se razmatra prilikom donošenja sudske odluke, već se odnosi jedino na odlučne činjenice koje su u potpunosti raspravljene tokom postupka i o čijem meritumu je donesena odluka, a od ključnog su značaja za rešavanje predmetne stvari.⁹¹

⁸⁵ V. prvostepenu presudu u predmetu *Delalić i drugi*, stav 228; drugostepena presuda u predmetu *Kajelijeli*, stav 202. V. takođe ICTR, *Prosecutor v. Karemera et al.*, ICTR-98-44-T, *Decision on Joseph Nzirorera's Application for Certification to Appeal the Decision Denying his Motion to Admit Testimony of Elizaphan Ntakirutimana*, 24. mart 2009, stav 14.

⁸⁶ V. odluku u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stav 61; ECtHR, *Poghosyan v. Armenia*, br. 62356/09, *Judgment*, 31. mart 2016, stav 44; ECtHR, *Şamat v. Turkey*, br. 29115/07, *Judgment*, 21. januar 2020, stav 53.

⁸⁷ Žalba u vezi sa odlaganjem postupka, stav 37; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 17. Tači u obe žalbe posebno upućuje na odluku u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stav 61. Osim toga, on upućuje i na odluku Ustavnog suda Kosova od 31. maja 2021, stav 100. Panel napominje da se ta druga odluka takođe oslanja na sudsku praksu iz predmeta *Brumarescu protiv Rumunije*. Pored toga, iz zaključka odluke Ustavnog suda Kosova jasno proističe da se, prema tumačenju tog suda, sudska praksa ESLJP-a odnosi na „konačn[e] i obavezujuć[e] sudsk[e] odluk[e]” a ne, kako to Tači tvrdi na „bilo koje pravosnažno rešeno pitanje”. V. odluku Ustavnog suda Kosova od 31. maja 2021, stav 132.

⁸⁸ V. odluku u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stav 61.

⁸⁹ V. odluku u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stav 62.

⁹⁰ V. odluku u predmetu *Brumarescu protiv Rumunije*, stav 62.

⁹¹ V. stav 37 gore u tekstu.

40. U pogledu pitanja da li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila kada se usredsredila na *optužbe* umesto na *sporna pitanja od ključnog značaja za rešavanje predmetne stvari*, preispitivanje njenih zaključaka pokazuje da je, suprotno Tačijevoj tvrdnji,⁹² ona očitó bila upućena u merodavne kriterijume. Posebno je važno ukazati na njen zaključak prema kojem usvajanje u dokaze materijala u vezi sa ometanjem postupka za potrebe koje je odobrio Pretresni panel II (odnosno u cilju ocenjivanja kredibiliteta svedoka i postojanja prakse zastrašivanja svedoka) „ne dovodi do podudaranja između dva predmeta” jer svaki panel rešava o „različitim i osobenim pitanjima”.⁹³ Budući da nije uočio grešku u rezonovanju sutkinje za prethodni postupak, panel ne smatra za shodno da se dalje bavi povezanim Tačijevim argumentom prema kojem sutkinja za prethodni postupak poistovećuje *res judicata* sa doktrinom *non bis in idem* usled toga što primenu načela *res judicata* ograničava na predmete u kojima postoje „iste optužbe”.⁹⁴

41. Što se tiče toga da li se dokazi iz materijala o ometanju postupka odnose na „ista sporna pitanja” u predmetima 06 i 12 sa tačke gledišta kriterijuma za primenu načela *res judicata*, panel napominje da Tači upućuje na “sporna pitanja poput toga da li je on razotkrio poverljive informacije”.⁹⁵ Po njegovim rečima, takva pitanja, uključujući tvrdnje da je on davao „informacije i instrukcije” neovlašćenim trećim licima, predstavljaju ključne optužbe u predmetu 12, a Pretresni panel II nagovestio je svoju spremnost da o tim pitanjima rešava u okviru predmeta 06.⁹⁶

42. Pre svega, panel smatra da Tači netačno prikazuje zaključke Pretresnog panela II kada tvrdi da je taj panel nagovestio svoju spremnost da rešava o pomenutim

⁹² V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 22, 25, 30-31, 33-34; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 14-18. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 8.

⁹³ Pobijana odluka u vezi sa odlaganjem postupka, stav 59.

⁹⁴ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 25, 33-34; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 14-15.

⁹⁵ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 38.

⁹⁶ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 38-39, gde se upućuje na odluku o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06, stavove 36-38; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 10-12, 18, 22-23. V. takođe žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 14-17.

pitanjima u okviru predmeta 06. Panel napominje da je Pretresni panel II usvojio u dokaze materijal o ometanju postupka isključivo za potrebe ocenjivanja kredibiliteta svedoka i postojanja opšte prakse zastrašivanja svedoka.⁹⁷ Panel takođe napominje da je, prilikom usvajanja u dokaze materijala o ometanju postupka, Pretresni panel II izričito naglasio da će se uzdržati od ocenjivanja ili izvođenja zaključaka o tome da li dati materijal dokazuje da se Tači upuštao u kažnjive radnje prema normativnom okviru Specijalizovanih veća, a takođe je jasno stavio do znanja da svi dalji zaključci o Tačijevoj krivičnoj odgovornosti u vezi sa pitanjima koja proističu iz datog materijala izlaze van njegove nadležnosti.⁹⁸ Pored toga, apelacioni panel napominje da je Pretresni panel II odbio da materijal o ometanju postupka usvoji u dokaze za potrebe odmeravanja kazne, zaključivši da bi takav pristup bio neispravan jer bi u tom slučaju „panel bio u obavezi da iznese ocenu koja zadire u srž krivičnih optužbi o kojima će se rešavati u predmetu 12“.⁹⁹ S obzirom na navedeno, panel se slaže sa zaključkom sutkinje za prethodni postupak prema kojem takav stav „ubedljivo pokazuje da Pretresni panel II smatra predmet 06 izdvojenim predmetom nezavisnim od predmeta kojim se ovde bavimo“.¹⁰⁰

43. Odbrana prihvata da su sporna pitanja relevantna na različite načine u dva predmeta.¹⁰¹ U predmetu 12, sporna pitanja je neophodno rešiti kako bi se ocenila Tačijeva individualna krivična odgovost za neka od dela koja mu se stavljaju na teret.

⁹⁷ Odluka o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06, stavovi 36-38, 65, 72(c).

⁹⁸ Odluka o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06, stav 35. V. takođe pobijanu odluku u vezi sa odlaganjem postupka, stav 59. Apelacioni panel napominje da u svakom slučaju, prema članu 33(5) Zakona, Pretresni panel II ne može da rešava o pitanjima povezanim sa povredom člana 15(2) Zakona koja nastupi u okviru postupka u predmetu 06.

⁹⁹ Odluka o materijalu u vezi sa ometanjem postupka iz predmeta 06, stav 40. V. takođe pobijanu odluku o odlaganju postupka, stav 59. Apelacioni panel napominje da je Pretresni panel II još jednom ponovio, povodom „pokušaja tužilaštva da navede na zaključak prema kojem je *mens rea* g. Tačija u predmetu 12 relevantna za subjektivno obeležje u ovom predmetu“, da će se „uzdržati od iznošenja ocena u kojima se prenebregava razlika između ovog predmeta i predmeta u kojem [taj panel] ne postupa“. V. odluku o materijalu u vezi sa ometanjem postupka, stav 39.

¹⁰⁰ V. pobijanu odluku u vezi sa odlaganjem postupka, stav 59. V. takođe pobijanu odluku u vezi sa odlaganjem postupka, stav 60.

¹⁰¹ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 40.

U predmetu 06, ta pitanja su, prema odluci Pretresnog panela II, relevantna za kredibilitet svedoka, pouzdanost svedočenja i dokaza i postojanje prakse zastrašivanja svedoka u vezi sa postupkom. Međutim, po Tačijevom mišljenju, to ne menja činjenicu da su činjenična sporna pitanja u oba postupka ista.¹⁰²

44. Panel se slaže da su neka činjenična sporna pitanja ista u oba postupka. Međutim, činjenične podudarnosti u dva suđenja ne znače da se mora primeniti načelo *res judicata* sem ako se ne pokaže da su relevantna sporna pitanja odlučne činjenice, da su detaljno raspravljene tokom postupka i da je doneta odluka o njihovom meritumu, te da su one od ključnog značaja za rešavanje predmetne stvari.¹⁰³ S obzirom na navedeno, panel zaključuje da sporna pitanja u predmetima 06 i 12 nisu identična sa tačke gledišta postojanja *res judicata* i odbija Tačijeve argumente s tim u vezi.

(b) Pravosnažna odluka o spornim pitanjima

45. Panel će se sada osvrnuti na uslov prema kojem, da bi načelo *res judicata* bilo merodavno, mora da postoji pravosnažna odluka o relevantnim spornim pitanjima koju je doneo sud nadležan da o njima rešava.¹⁰⁴ Panel napominje da je opšteprihvaćeno da mora postojati pravosnažna odluka o meritumu razmatranih spornih pitanja u dva predmeta kako bi se primenilo načelo *res judicata*.¹⁰⁵ Panel

¹⁰² V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stav 40.

¹⁰³ V. stav 37 gore u tekstu. Panel napominje da je, u predmetu *Bemba* pred Međunarodnim krivičnim sudom, u kojem se glavni predmet podudario sa povezanim postupkom pokrenutim zbog krivičnih dela protiv pravosuđa, prvostepeno veće zaključilo da materijal u vezi sa ometanjem postupka, koji je tužilaštvo predočilo u pogledu kredibiliteta svedoka, „nije neophodan za utvrđivanje istine o optužbama po kojima [to veće] rešava“ u glavnom predmetu. V. odluku o dodatnim dokazima u predmetu *Bemba*, stav 30. U predmetu *Lukić i Lukić*, žalbeno veće MKSJ-a zaključilo je da, iako prvostepeno veće nije smatralo dokaze o podmićivanju dovoljnim da se pokrene odvojeni postupak za nepoštovanje suda, prvostepeno veće jeste „imalo diskreciono pravo da dokaze o tome uzme u obzir prilikom ocenjivanja verodostojnosti svedoka [u glavnom predmetu]“. V. ICTY, *Prosecutor v. Lukić and Lukić*, IT-98-32/1-A, *Judgement*, 4. decembar 2012, stavove 77-79.

¹⁰⁴ V. stav 34 gore u tekstu.

¹⁰⁵ V. drugostepenu presudu u predmetu *Kajelijeli*, stav 202. V. takođe ECtHR, *Sergey Zolotukhin v. Russia*, br. 14939/03, *Judgment*, 10. februar 2009, stavove 107-108; drugostepena presudu u predmetu *Ngudjolo*, stav 246; odluka po žalbi u predmetu *Uwinkindi*, stav 29; odluka u predmetu *Ryabykhk protiv*

napominje da ni u predmetu 06 ni u predmetu 12 nije donesena pravosnažna presuda i da, prema tome, taj uslov nije zadovoljen.

46. Panel napominje da, u svojoj replici na argumente tužilaštva, Tači prihvata da načelo *res judicata* još uvek nije merodavno u ovoj fazi postupka, ali tvrdi da postoji verovatnoća da će u predmetu 12 postati relevantno *u budućnosti*.¹⁰⁶ Panel prihvata da, ako se postupak u predmetu 12 ne odloži, Tači neće imati prilike da se pozove na načelo *res judicata* u slučaju da budu izvedene međusobno protivurečne konstatacije u predmetima 06 i 12, a pod pretpostavkom da sudije u oba postupka svoje odluke razmatraju uporedo.¹⁰⁷ Međutim, s obzirom na svoj prethodni zaključak prema kojem sporna pitanja o kojima se rešava u predmetima 06 i 12 nisu ista i imajući u vidu da je, povrh toga, Pretresni panel II naglasio da neće izvoditi zaključke o Tačijevoj krivičnoj odgovornosti po optužbama iz predmeta 12, panel je mišljenja da neće doći do situacije u kojoj bi načelo *res judicata* postalo relevantno za predmete 06 i 12. Panel zato zaključuje da, s obzirom na navedeno, a imajući u vidu i to da ni u jednom od dva predmeta još uvek nije donesena pravosnažna presuda, Tači nije pokazao da je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni načela *res judicata*.

47. Panel napominje da sva tri uslova – iste strane u oba postupka, ista sporna pitanja i pravosnažna odluka o njima – moraju biti kumulativno zadovoljena kako bi načelo *res judicata* postalo merodavno; drugim rečima, ako jedan od navedenih uslova nije ispunjen, načelo *res judicata* se ne primenjuje na data dva predmeta.¹⁰⁸ Budući da panel nije uočio grešku u zaključku sutkinje za prethodni postupak prema kojem sporna pitanja u predmetima 06 i 12 nisu ista, a da o tim pitanjima nije donesena

Rusije, stav 52; ICJ, *Application of the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Bosnia and Herzegovina v. Serbia and Montenegro)*, ICJ Reports 2007 (str. 43), Judgment, 26. februar 2007, stav 138; STL, *Prosecutor v. El Sayed*, CH/AC/2012/03, Decision on the Prosecution's Partial Appeal of the Pre-Trial Judge's Order of 20 February 2012, 18. april 2012, stav 19.

¹⁰⁶ V. repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 1-2 (kurziv dodat); replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stavovi 1-2 (kurziv dodat).

¹⁰⁷ V. odluku o odbrenju žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 20; replika povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka, stav 4.

¹⁰⁸ V. npr. odluku po žalbi u predmetu *Uwinkindi*, stav 29. V. takođe stav 34 gore u tekstu.

pravosnažna odluka, suvišno je obrađivati Tačijeve argumente o greškama načinjenim u pogledu uslova koji se tiče „istih strana“¹⁰⁹. Panel smatra da, kakav god zaključak izveo o tim argumentima, to se ne bi odrazilo na ishod pobijanih odluka.

48. Tačijevi argumenti o ugrožavanju njegovih prava usled toga što sutkinja za prethodni postupak nije primenila načelo *res judicata* u ovom postupku¹¹⁰ takođe su bespredmetni. U krajnjoj liniji, apelacioni panel podseća da, kada optuženi ulaže žalbu zbog povrede prava na pravično suđenje, on mora da pokaže da mu je tom povredom naneta konkretna šteta koja u znatnoj meri ograničava njegovo pravo na delotvornu odbranu, a ne samo da se upušta u nagađanja ili hipoteze o tome da postoji opasnost da će njegova prava biti ugrožena.¹¹¹

49. Shodno tome, apelacioni panel zaključuje da Tači nije pokazao da je sutkinja za prethodni postupak pogrešila zbog toga što je neispravno protumačila primenu načela *res judicata* u predmetima 06 i 12. Apelacioni panel stoga odbija žalbeni razlog 1.

B. TVRDNJE O GREŠKAMA U OCENI ZAKONITOSTI ODREĐIVANJA SUDIJE ZA PRETHODNI POSTUPAK I MERODAVNOSTI PRAVILA 20 PRAVILNIKA (ŽALBENI RAZLOZI 2 I 3)

1. Argumentacija strana u postupku

50. Pre svega, Tači tvrdi da to što je predsednica Specijalizovanih veća odredila sutkinju Maslo da postupa i kao sudija pojedinac u svim istražnim pitanjima koje prethode podizanju optužnice, i kao sudija za prethodni postupak, predstavlja povredu člana 33 Zakona.¹¹² On tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak odbila da

¹⁰⁹ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 22, 26-29.

¹¹⁰ V. žalbu u vezi sa odlaganjem postupka, stavove 43-44, 46; žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 10, 21-23.

¹¹¹ V. KSC-BC-2020-04, IA001/F00005/RED, *Public Redacted Version of Decision on Pjetër Shala's Appeal Against Decision on Provisional Release* /Javna redigovana verzija odluke o žalbi Pjetera Šalje na odluku o privremenom puštanju na slobodu, 20. avgust 2021. (poverljiva verzija odluke izdata je 20. avgusta 2021), stav 17.

¹¹² Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 24. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 25-29. Po Tačijevim rečima, činjenica da je predsednica Specijalizovanih veća odredila jednu

donese odluku o meritumu njegovih argumenata „navodeći dva osnova za svoje odbijanje“, što je predmet žalbenih razloga 2 i 3 u njegovoj žalbi u vezi sa pitanjem nenadležnosti.¹¹³

51. U žalbenom razlogu 2, Tači tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak pogrešno zauzela stav da nije kompetentna da preispita zakonitost svog određivanja na tu dužnost, pri čemu je načinila dve greške.¹¹⁴ Prva greška, po Tačijevim rečima, sastoji se u tome što je on u svom preliminarom podnesku u vezi sa pitanjem nenadležnosti zahtevao da se izmenjena potvrđena optužnica odbaci zbog toga što određivanje sutkinje Maslo za sudiju za prethodni postupak nije pravno valjano – što ne stoji kada je reč o njenom određivanju za sudiju pojedinca – a taj zahtev se ne spominje u pobijanoj odluci.¹¹⁵ Druga greška na koju Tači ukazuje jeste to što, čak i ako se obrazloženje iz pobijane odluke u vezi sa pitanjem nenadležnosti primeni na određivanje sutkinje Maslo za sudiju za prethodni postupak, ona nije razmotrila argumente odbrane u vezi sa članom 33 Zakona, već je zauzela stav prema kojem ona nema ovlašćenja da preispita da li je njeno raspoređivanje na dužnost sudije za prethodni postupak saglasno sa tom zakonskom odredbom.¹¹⁶ Umesto toga, po Tačijevim rečima, sutkinja za prethodni postupak pogrešno je zaključila da ulaganje

sutkinju da obavlja i dužnost sudije pojedinca, i dužnost sudije za prethodni postupak, predstavlja povredu: (i) člana 33(4) Zakona, prema kojem „sudija ne može da bude član drugog panela u drugoj fazi istog predmeta“; i (ii) obrasca rada predviđenog u članu 33(1) Zakona, prema kojem se sudija za prethodni postupak ne određuje dok se ne podnese optužnica. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 25-28. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 29. Pored toga, Tači tvrdi da je dvojnu dužnost sudije pojedinca i sudije za prethodni postupak u istom predmetu najpre obavljao sudija Giju, a potom, po njegovoj ostavci, sutkinja Maslo. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 26.

¹¹³ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 30.

¹¹⁴ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 31.

¹¹⁵ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 32, gde se upućuje na Tačijev preliminarri podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 87.

¹¹⁶ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 33, 56, 58. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 38.

zahteva za njenu diskvalifikaciju na osnovu pravila 20 Pravilnika predstavlja jedinu raspoloživu mogućnost.¹¹⁷

52. Tači tvrdi da, ako sudija određen da postupa nije nadležan da oceni zakonitost svog raspoređivanja na dužnost, to znači da ne postoji instanca pred kojom mogu da se ospore postavljenja koja vrši predsednik Specijalizovanih veća, usled čega član 33 Zakona postaje „neizvršiv i besmislen”.¹¹⁸ Pored toga, on tvrdi da se takvim tumačenjem krše prava koja su mu zajemčena Ustavom Kosova i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i da, u odsustvu instance pred kojom može da ospori legalitet suda koji mu sudi, treba primeniti opšte načelo „nadležnosti za nadležnost” prema kojem sudija za prethodni postupak ima inherentno pravo da rešava o vlastitoj nadležnosti.¹¹⁹

53. U žalbenom razlogu 3, Tači tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak pogrešila zaključivši da pravilo 20 Pravilnika ne dozvoljava odbrani da putem preliminarog podneska ospori praksu određivanja istog sudije za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak.¹²⁰ On takođe tvrdi da je u odgovoru na argumente odbrane sutkinja za prethodni postupak zaključila da njeno raspoređivanje na dvojnu dužnost „jasno potpada” pod pravilo 20 Pravilnika i da je taj njen zaključak neobrazložen – po Tačijevim rečima, „ne iznose se razlozi u kojima se objašnjava zaključak u odnosu na

¹¹⁷ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 33, 56-58. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 38, 40-43.

¹¹⁸ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 33. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 38.

¹¹⁹ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 34-37. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 17-18. Tači takođe tvrdi da, s obzirom na to da sudija za prethodni postupak ima inherentnu nadležnost da utvrdi vlastitu nadležnost, činjenica da to onda znači da sudija za prethodni postupak treba da „sudi o odluci predsednika Specijalizovanih veća” postaje „sporedna”, bar prema drugostepenom veću MKSJ-a u predmetu *Tadić*, budući da je načelo nadležnosti za nadležnost omogućilo MKSJ-u da preispita zakonitost vlastitog osnivanja, čak i kada je to iziskivalo da se utvrdi zakonitost Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN). V. žalbu o pitanju nenadležnosti, stav 37, gde se upućuje na ICTY, *Prosecutor v. Tadić*, IT-94-1-A, *Decision on the Defence Motion for Interlocutory Appeal on Jurisdiction*, 2. oktobar 1995. (u daljem tekstu: žalbena odluka o nadležnosti suda u predmetu *Tadić*), stavovi 17-22.

¹²⁰ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 41-42, 51. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 39-40.

pravilo 20 Pravilnika“ – i pravno gledano pogrešan.¹²¹ Tači tvrdi da je podnesak u vezi sa povredom člana 33 Zakona po svojoj prirodi sasvim drugačiji od zahteva za izuzeće ili diskvalifikaciju sudije na osnovu pravila 20 Pravilnika, jer pitanja o pristrasnosti sudije nisu relevantna za pravnu valjanost njegovog određivanja na dužnost.¹²² Po Tačijevim rečima, izvesne povrede člana 33 Zakona mogu takođe da budu povezane sa pitanjima pristrasnosti iz pravila 20 Pravilnika, ali to nema uticaja na pitanje da li je sudija određen na pravno valjani način.¹²³ Što se tiče vremenskog roka u kojem treba uložiti takav podnesak, Tači tvrdi da povreda člana 33 Zakona koju izvrši predsednik suda za posledicu ima nenadležnost sudije koga je predsednik odredio, i da je irelevantno u kom će se trenutku osporiti nadležnost dotičnog sudije.¹²⁴ Pored toga, Tači tvrdi da je Pravilnik supsidijaran u odnosu na Zakon i da je svrha pravila 20 Pravilnika da uvede dodatne vidove zaštite, a ne da umanjuje one koji su već predviđeni Zakonom.¹²⁵

54. Najzad, po Tačijevim rečima, iako je sutkinja za prethodni postupak najavila da će razmotriti meritum argumenata odbrane, ona se usredsredila na pitanje da li je pristrasna ili nije a ne na pitanje da li je njenim raspoređivanjem na dužnost prekršen član 33 Zakona, usled čega je nastavila da čini greške u rezonovanju brkajući argumente odbrane o tim odredbama.¹²⁶

¹²¹ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 42-44.

¹²² Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 45-46, 48. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 19. Tači takođe tvrdi da procedura predviđena pravilom 20 Pravilnika omogućava sudiji koji je predmet zahteva za diskvalifikaciju da se lično izjasni, što bi bilo „potpuno neumesno“ u slučajevima kada se u pitanje dovodi povreda člana 33 Zakona. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 47.

¹²³ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 48. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 49; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 19-21.

¹²⁴ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 46-47.

¹²⁵ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 50; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 21-22.

¹²⁶ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 52-58, gde se upućuje na pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 40. V. takođe repliku povodom pitanja nenadležnosti, stav 23.

55. U odgovoru povodom žalbenog razloga 2, tužilaštvo tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak ispravno zauzela stav prema kojem ona ne može da preispita pravnu valjanost svog raspoređivanja na dužnost i da je taj stav dovoljno obrazložila.¹²⁷ Tužilaštvo odgovara na Tačijev argument, prema kojem se sutkinja za prethodni postupak nije izričito izjasnila o njenoj argumentaciji, tvrdnjom da se ona na njegove argumente neposredno osvrnula u pobijanoj odluci u vezi sa pitanjem nenadležnosti.¹²⁸ Konkretno, tužilaštvo ukazuje na zaključak sutkinje za prethodni postupak, prema kojem: (i) ona jeste nadležna da predsedava u predmetu 12, (ii) raspoređivanje sudija spada u delokrug rada predsednika Specijalizovanih veća na osnovu člana 33 Zakona, i (iii) ispravnost određivanja sudije za prethodni postupak potpada pod pravilo 20 Pravilnika, u kojem je predviđena i odgovarajuća procedura za zahtev za diskvalifikaciju sudije.¹²⁹ Tužilaštvo tvrdi da je Tači trebalo da se obrati predsednici Specijalizovanih veća zahtevom podnetim u propisanom roku na osnovu pravila 20 Pravilnika, a da činjenica da on to nije učinio ne znači da mu je, suprotno članu 13 EKLJP, uskraćeno pravo da ospori odluke predsednika Specijalizovanih veća o određivanju sudija (ili da ne postoji instances pred kojom to može da učini).¹³⁰

56. Tužilaštvo takođe tvrdi da se načelo „nadležnosti za nadležnost“ u ovom slučaju ne primenjuje na ovlašćenja sudije za prethodni postupak da preispita vlastito

¹²⁷ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 23, 30. V. takođe odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 28-29.

¹²⁸ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 23, 29-30.

¹²⁹ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 23, 30, gde se upućuje na pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 36-40.

¹³⁰ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 23-24. V. takođe odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 32. Tužilaštvo takođe naglašava da je Tači neosporno bio upućen u postupak za diskvalifikaciju sudije iz pravila 20 Pravilnika jer se na tu odredbu prethodno pozivao u dva navrata tražeći smenu sudije Gijua. V. odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 24, gde se upućuje na KSC-BC-2018-01, F00615, *Thaçi Defence Request for Substitution or Recusal of a Judge* /Zahtev Tačijeve odbrane za zamenu ili izuzeće sudije/, 14. mart 2024 (u daljem tekstu: zahtev za izuzeće sudije od 14. marta 2024), stavove 1, 12; KSC-BC-2018-01, F00687, *Thaçi Defence Request for Substitution or Disqualification of a Judge* /Zahtev Tačijeve odbrane za zamenu ili diskvalifikaciju sudije/, 28. maj 2024. (u daljem tekstu: zahtev za diskvalifikaciju sudije od 28. maja 2024), stavovi 1, 12.

raspoređivanje na dužnost, zbog toga što predsednik Specijalizovanih veća administrativnom odlukom određuje sastav panela u predmetima, pri čemu sudija raspoređen na dužnost ne učestvuje u donošenju te odluke.¹³¹ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da je Apelacioni sud već razjasnio u odluci o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe da pitanja koja se tiču ovlašćenja i nadležnosti sudije za prethodni postupak nisu povezana sa pitanjima jurisdikcije.¹³² Najzad, tužilaštvo tvrdi da relevantno pitanje iz žalbenog razloga 2 glasi da li sudija za prethodni postupak ima ovlašćenja da preispita svoje raspoređivanje na dužnost *sada*, prilikom donošenja odluke o preliminarom podnesku, jer, po mišljenju tužilaštva, normativni okvir Specijalizovanih veća ne daje nadležnost sudiji za prethodni postupak da preispituje odluke koje donosi predsednik Specijalizovanih veća.¹³³

57. Što se tiče žalbenog razloga 3, tužilaštvo tvrdi da je sutkinja za prethodni postupak ispravno zaključila da pravilo 20 Pravilnika predstavlja merodavnu pravnu odredbu.¹³⁴ Konkretno, tužilaštvo odgovara da je Tači prevideo činjenicu da se u pravilu 20 Pravilnika ne iznosi iscrpan spisak svih okolnosti usled kojih može da dođe do izuzeća ili diskvalifikacije sudije ako postupajući sudija ima ili je imao „ikakve veze [sa predmetom]“ koje bi mogle uticati na nepristrasnost ili integritet postupka, i da je to pravilo odgovarajuća pravna odredba na osnovu koje je Tači trebalo da ukaže na nepravilnosti nastale usled učestvovanja sutkinje za prethodni postupak u ranijim etapama suđenja, koje bi mogle da se odraze na integritet postupka.¹³⁵ Tužilaštvo na kraju tvrdi da je Tači, čak i pod pretpostavkom da pravilo 20 Pravilnika nije merodavno, mogao u svakom slučaju da pred nadležnim panelom u propisanom roku

¹³¹ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 26.

¹³² Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 26.

¹³³ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 27 (kurziv u originalu).

¹³⁴ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 32. V. takođe odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 23, 31.

¹³⁵ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 32.

ospori odluke predsednice Specijalizovanih veća na osnovu člana 45 Zakona i pravila 75, 77 i/ili 79 Pravilnika, što on nije učinio.¹³⁶

58. Tači se u replici najpre osvrće na argument tužilaštva prema kojem postoje druge mogućnosti za preispitivanje raspoređivanja sudije za prethodni postupak na dužnost i tvrdi da član 45 Zakona ne dozvoljava ulaganje žalbe na odluku predsednika Specijalizovanih veća.¹³⁷ Tači dodaje da Pravilnik o raspoređivanju sudija pokazuje da izbor sudije, koji izvrši predsednik Specijalizovanih veća, ne podleže sudskom preispitivanju i da on nije uspeo da pronade nijedan slučaj kada je pred međunarodnim krivičnim sudovima uložena žalba na odluku predsednika o raspoređivanju sudije na dužnost.¹³⁸ U pogledu merodavnosti načela „nadležnosti za nadležnost“, Tači u replici tvrdi: (i) da se odluka o dopuštenosti njegove direktne žalbe ne bavi tim načelom,¹³⁹ (ii) da ništa ne ukazuje da na primenu tog načela treba postaviti ograničenja u smislu pravila 97(1) Pravilnika, u kojem se pominje osporavanje sudske nadležnosti Specijalizovanih veća,¹⁴⁰ i (iii) da Zakon ne sadrži odredbe kojima se isključuje primena načela „nadležnosti za nadležnost“, a brojni međunarodni krivični sudovi su zaključili da se to načelo primenjuje čak i ako nije izričito pomenuto u njihovom statutu.¹⁴¹

59. Pored toga, Tači u replici tvrdi da je nelogično da se putem pravila 20 Pravilnika ograničavaju uslovi iz člana 33 Zakona, u smislu da odredbe tog člana Zakona važe samo u slučajevima kada može da se pokaže da je sudija pristrastan *de*

¹³⁶ Odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 25, 34.

¹³⁷ Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 11.

¹³⁸ Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 12-13, gde se upućuje na KSC-BD-02, Pravilnik o raspoređivanju sudija Specijalizovanih veća sa liste međunarodnih sudija, 14. mart 2017. (u daljem tekstu: Pravilnik o raspoređivanju sudija), pravilo 3(4).

¹³⁹ Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 14.

¹⁴⁰ Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 15. Tači takođe tvrdi da je sutkinja Maslo i sama *proprio motu* rešavala o vlastitim ovlašćenjima u vezi sa jednim konkretnim pitanjem, primenivši načelo „nadležnosti za nadležnost“ u stvari koja izlazi van granica pravila 97(1) Pravilnika. V. repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 16.

¹⁴¹ Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 17-18.

facto ili da se stiče takav utisak, a da se odredbe Zakona ne mogu primeniti ukoliko strana u postupku ne podnese odgovarajući zahtev.¹⁴²

2. Ocena panela Apelacionog suda

60. Panel napominje da je predsednica Specijalizovanih veća 6. juna 2024. odredila sutkinju Maslo za sudiju pojedinca u postupku KSC-BC-2018-01 i da je Tači o tome obavešten istog dana.¹⁴³ Dana 6. juna 2024, predsednica Specijalizovanih veća takođe je odredila sutkinju Maslo za sudiju za prethodni postupak u predmetu 12, a Tači je o toj odluci obavešten 11. decembra 2024.¹⁴⁴

61. Panel takođe napominje da je 14. aprila 2025. sutkinja za prethodni postupak naložila da odbrana najkasnije 8. maja 2025. dostavi preliminarne podneske u predmetu 12 na osnovu pravila 97(1) Pravilnika i člana 39(1) Zakona, u kojima se: (i) osporava nadležnost Specijalizovanih veća; (ii) ukazuje na nedostatke u formi optužnice; ili (iii) traži razdvajanje optužnica shodno pravilu 89(2) Pravilnika.¹⁴⁵

62. U pobijanoj odluci u vezi sa pitanjem nenadležnosti, sutkinja za prethodni postupak zaključila je, između ostalog: (i) da ona nije nadležna da se izjašnjava o vlastitom raspoređivanju na dužnost, jer je za donošenje takvih odluka nesumnjivo ovlašćen i odgovoran predsednik Specijalizovanih veća; i (ii) da tvrdnja Tačijeve odbrane prema kojoj određivanje istog sudije za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak nije pravno valjano jasno potpada pod odredbe pravila 20 Pravilnika.¹⁴⁶

¹⁴² Replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 22.

¹⁴³ V. odluku o određivanju sudije pojedinca.

¹⁴⁴ V. odluku o određivanju sudije za prethodni postupak. Panel napominje da je odluka o određivanju sudije za prethodni postupak doneta sa oznakom tajnosti „poverljivo“ 6. juna 2024, a da je oznaka stepena tajnosti promenjena u „javno“ 11. decembra 2024, kada je Tači obavešten o odluci.

¹⁴⁵ Odluka o dostavljanju preliminarne podnesaka, stavovi 11, 30, 31(h).

¹⁴⁶ Pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 38-39. V. takođe pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 37, 40-41.

63. Pre svega, apelacioni panel podseća da je zaključio da nije dopuštena Tačijeva direktna žalba, koju je on izjavio kao žalbu po sili zakona, a u kojoj je doveo u pitanje zaključak sutkinje za prethodni postupak prema kojem osporavanje njene nadležnosti da postupa u prethodnom postupku predmeta 12 ne predstavlja osporavanje sudske nadležnosti u smislu pravila 97(1)(a) Pravilnika.¹⁴⁷ Panel je zaključio, između ostalog, da se osporavanje nadležnosti i ovlašćenja sudije za prethodni postupak ne odnosi *stricto sensu* na personalnu, teritorijalnu, vremensku ili stvarnu nadležnost Specijalizovanih veća iz člana 45(2) Zakona i da, prema tome, ne predstavlja osporavanje sudske nadležnosti na osnovu pravila 97(1)(a) Pravilnika.¹⁴⁸

64. Pored toga, apelacioni panel ima u vidu Tačijevo preliminarno izjašnjenje iz žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti prema kojem određivanje sutkinje Maslo i za sudiju pojedinca, i za sudiju za prethodni postupak, predstavlja povredu člana 33 Zakona.¹⁴⁹ Panel smatra da Tačijevi argumenti s tim u vezi izlaze van granica drugog i trećeg odobrenog spornog pitanja¹⁵⁰ i podseća da apelacioni panel može da razmatra

¹⁴⁷ Odluka o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stavovi 19-23. V. Tačijevu direktnu žalbu, stavove 20-35.

¹⁴⁸ V. odluku o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stav 20. Panel podseća da je u toj odluci napomenuo da, u meri u kojoj je to moguće, neće ulaziti u meritum Tačijeve žalbe, već će se osvrnuti jedino na argumente koji se tiču konkretnog pitanja da li je njegova direktna žalba dopuštena. V. odluku o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stav 5.

¹⁴⁹ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 24-30. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 49, 54; replika povodom pitanja nenadležnosti, stav 19.

¹⁵⁰ V. odluku o odobrenju žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 31-35, gde drugo odobreno sporno pitanje glasi: „[d]a li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni prava kada je zauzela stav da nije kompetentna da preispita zakonitost svog postavljenja na dužnost sudije za prethodni postupak i kada takav stav nije dovoljno obrazložila”, a treće sporno pitanje glasi: „[d]a li je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u primeni prava kada je zaključila da pravilo 20 Pravilnika odbrani ne dozvoljava da putem preliminarog podneska ospori praksu određivanja istog sudije za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak, i kada takav zaključak nije dovoljno obrazložila”. V. takođe stav 13 gore u tekstu.

samo i isključivo sporna pitanja koja je odobrio nižestepeni panel.¹⁵¹ Panel stoga odbija da razmotri te Tačijeve argumente i formalno ih odbacuje.¹⁵²

(a) Žalbeni razlog 2

65. U žalbenom razlogu 2 svoje žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, Tači, po tumačenju panela, osporava raspoređivanje sutkinje Maslo na dužnost sudije za prethodni postupak.¹⁵³ Konkretno, Tači osporava zaključke sutkinje za prethodni postupak iz pobijane odluke u vezi sa pitanjem nenadležnosti prema kojima raspoređivanje sudija spada isključivo u delokrug rada predsednika Specijalizovanih veća na osnovu člana 33 Zakona i da, shodno tome, sudija za prethodni postupak nije

¹⁵¹ V. KSC-BC-2020-06, IA036/F00011, IA037/F00011, IA038/F00011, IA040/F00011, *Decision on Joint Defence Consolidated Appeal Against Decisions F03201, F03202, F03203, F03211 and F03213* /Odluka po zajedničkoj objedinjenoj žalbi odbrane na odluke F03201, F03202, F03203, F03211 i F03213/, 8. oktobar 2025, stav 16; KSC-BC-2020-06, IA031/F00005/RED, *Public Redacted Version of Decision on Appeal Against Oral Order of 5 December 2024* /Javna redigovana verzija odluke po žalbi na usmeni nalog od 5. decembra 2024/, 11. april 2025. (poverljiva verzija odluke izdata je 11. aprila 2025), stav 10.

¹⁵² S tim u vezi, panel napominje da je predsednica Specijalizovanih veća razjasnila pitanje, koje je Tači pokrenuo kao sporno, u svojoj odluci o raspoređivanju sudije Gijua na dužnost prvog sudije pojedinca, zaključivši da „[u] skladu s članom 33(4) Zakona, sudija koji se određuje ovom odlukom ne može biti član panela u nekoj drugoj fazi rešavanja o istoj stvari, *izuzev u svojstvu sudije za prethodni postupak*“ i da „[k]ada se član 25(1)(f) Zakona tumači zajedno sa članom 33(2) Zakona, sledi da se veće može sastojati od sudije pojedinca koji vrši druge funkcije u skladu sa Zakonom onda kada je potrebno rešavati o pitanjima koja, po mišljenju predsednika, zahtevaju određivanje sudije koji nije sudija za prethodni postupak. Svrha ovih odredaba je, dakle, da regulišu slučajeve u kojima je radi rešavanja o nekom konkretnom pitanju neophodno odrediti sudiju pojedinca, a uslovi za određivanje sudije za prethodni postupak, navedeni u članu 33(1)(a) Zakona, nisu zadovoljeni.“ V. KSCPR-2018/F00004, *Decision Assigning a Single Judge Pursuant to Article 33(2) of the Law* /Odluka o određivanju sudije pojedinca shodno članu 33(2) Zakona/, 29. maj 2018. (strogo poverljivo i *ex parte*, oznaka stepena tajnosti izmenjena u „javno“ 28. septembra 2020), stavovi 11, 17 (kurziv dodat).

¹⁵³ Panel napominje da se, prema Tačijevoj argumentaciji, sutkinja za prethodni postupak u pobijanoj odluci u vezi sa pitanjem nenadležnosti usredsredila na pravnu valjanost svog određivanja za sudiju pojedinca, dok je on doveo u pitanje njeno određivanje za sudiju za prethodni postupak. Međutim, panel takođe ima u vidu Tačijev argument prema kojem, čak i ako se njeno rezonovanje iz pobijane odluke primeni na njeno određivanje za sudiju za prethodni postupak, ona je opet pogrešila iz istih razloga bez obzira na to da li se njen zaključak odnosi na dužnost sudije pojedinca ili na dužnost sudije za prethodni postupak. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 32 (gde se upućuje na Tačijev preliminarri podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 87), 33, 56-58; pobijana odluka o pitanju nenadležnosti, stav 38. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 31, 38, 40-43. S obzirom na taj Tačijev argument, panel će obraditi pitanja koja on pokreće kao da se odnose na određivanje sutkinje Maslo na dužnost sudije za prethodni postupak.

nadležan „da se izjašnjava o tom pitanju, jer bi to značilo da sudi o odluci koju je s tim u vezi doneo predsednik Specijalizovanih veća“.¹⁵⁴

66. U pogledu Tačijevih argumenata o pravnoj valjanosti raspoređivanja na dužnost sutkinje za prethodni postupak, panel najpre napominje da je Tači već ranije, tokom prethodnog postupka u predmetu 06, pokrenuo spor u vezi sa diskrecionom pravom predsednika Specijalizovanih veća da raspoređuje sudije sa liste međunarodnih sudija.¹⁵⁵ S tim u vezi, panel napominje da je sudija za prethodni postupak u predmetu 06 zaključio da je predsednik Specijalizovanih veća „ovlašćen“ da raspoređuje sudije sa liste međunarodnih sudija na osnovu članova 32(3) i 33 Zakona, kao i na osnovu Pravilnika o raspoređivanju sudija, kojim se „predsednik [Specijalizovanih veća] u ovim pitanjima rukovodi“.¹⁵⁶ Sudija za prethodni postupak takođe je zauzeo stav prema kojem „pravila za raspoređivanje sudija u Specijalizovanim većima pružaju utvrđene, opšte i objektivne kriterijume koji onemogućavaju da neko bude imenovan za sudiju iz nečasnih pobuda“, zaključivši da normativni okvir kojim je u Specijalizovanim većima regulisana uloga predsednika suda u određivanju sudija „ne dovodi u sumnju nezavisnost i nepristrasnost“ Specijalizovanih veća.¹⁵⁷ Apelacioni panel saglasan je sa navedenim zaključcima sudije za prethodni postupak u predmetu 06 s obzirom na relevantne odredbe Zakona i

¹⁵⁴ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 31, 33, 38. V. pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 38.

¹⁵⁵ V. KSC-BC-2020-06, F00450, *Decision on Motions Challenging the Legality of the SC and SPO and Alleging Violations of Certain Constitutional Rights of the Accused* /Odluka po podnescima kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu nekih ustavnih prava optuženih/, 31. avgust 2021. (u daljem tekstu: odluka u vezi sa osporavanjem legaliteta u predmetu *Tači i drugi*), stav 90. V. takođe KSC-BC-2020-06, F00217, *Motion challenging jurisdiction on the basis of violations of fundamental rights enshrined in the Constitution* /Podnesak kojim se osporava nadležnost usled kršenja osnovnih prava zajemčenih Ustavom/, 12. mart 2021, stav 48.

¹⁵⁶ V. odluku u vezi sa osporavanjem legaliteta u predmetu *Tači i drugi*, stav 106.

¹⁵⁷ Odluka u vezi sa osporavanjem legaliteta u predmetu *Tači i drugi*, stav 106. V. takođe KSC-BC-2020-06, IA013/F00012, *Decision on Defence Appeals Against Decision on Motions Challenging the Legality of the Specialist Chambers and the Specialist Prosecutor's Office and Alleging Violations of Certain Constitutional Rights of the Accused* /Odluka po podnescima odbrane kojima se osporava legalitet Specijalizovanih veća i Specijalizovanog tužilaštva i ukazuje na povredu određenih ustavnih prava optuženih/, 20. maj 2022, stavovi 45-49.

takođe smatra da raspoređivanje sudija isključivo spada u delokrug rada predsednika Specijalizovanih veća, shodno članu 33 Zakona.

67. Panel će se sada pozabaviti mogućnošću da se preispita saglasnost odluke koju donese predsednik Specijalizovanih veća o raspoređivanju sudije na dužnost sa članom 33 Zakona. Pre svega, panel napominje da, na osnovu pravila 3(4) Pravilnika o raspoređivanju sudija, odluka predsednika o određivanju sudije „ne podleže sudskom preispitivanju“ i da prema tome, shodno normativnom okviru Specijalizovanih veća, sudija za prethodni postupak nije nadležan da preispituje odluke predsednika.¹⁵⁸ Međutim, panel će se osvrnuti i na Tačijeve argumente prema kojima se, u odsustvu konkretnih odredbi u pravnoj regulativi Specijalizovanih veća, primenjuje pravno načelo „nadležnosti za nadležnost“, na osnovu kojeg se sudiji za prethodni postupak pripisuje inherentna nadležnost da preispita vlastitu nadležnost.¹⁵⁹

68. Panel prima k znanju Tačijev argument prema kojem se žalbeno veće MKSJ-a u predmetu *Tadić* oslonilo na načelo „nadležnosti za nadležnost“ kako bi preispitalo zakonitost osnivanja tog međunarodnog suda.¹⁶⁰ Panel napominje da je, primenivši to načelo, drugostepeno veće MKSJ-a zaključilo da MKSJ ima nadležnost da „razmatra žalbu protiv svoje nadležnosti koja se zasniva na nezakonitom osnivanju od strane Saveta bezbednosti“.¹⁶¹

¹⁵⁸ V. Pravilnik o raspoređivanju sudija, pravilo 3(4).

¹⁵⁹ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 34-37. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 14-18.

¹⁶⁰ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 37, gde se upućuje na žalbenu odluku o nadležnosti suda u predmetu *Tadić*, stavove 17-22.

¹⁶¹ Žalbena odluka o nadležnosti suda u predmetu *Tadić*, stav 22. Uporedi žalbenu odluku o nadležnosti suda u predmetu *Tadić*, stav 22, sa STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT/AC/AR90.1, *Decision on the Defence Appeals Against the Trial Chamber's "Decision on the Defence Challenges to the Jurisdiction and Legality of the Tribunal"*, 24. oktobar 2012, stavovi 40-45 (gde je žalbeno veće Specijalnog suda za Liban istaklo da je predmet *Tadić* izuzetak u međunarodnoj sudskoj praksi po tome što je žalbeno veće MKSJ-a zauzelo stav da ima nadležnost da sudski preispita radnje Saveta bezbednosti UN-a, zaključivši da je rezonovanje iz predmeta *Tadić* neubedljivo i odbivši da ga sledi).

69. Panel napominje da se sudska praksa u vezi sa načelom „nadležnosti za nadležnost“ odnosi na nadležnost suda da rešava o sopstvenoj nadležnosti.¹⁶² Reč je o inherentnim ovlašćenjima sudskog organa da preispita vlastitu *sudsku nadležnost*. Apelacioni panel smatra, međutim, da to načelo nije merodavno za pitanje da li pojedinačni sudija može da preispita svoje *postavljenje na dužnost* ili svoju stvarnu legitimaciju. S tim u vezi, panel podseća na svoj zaključak prema kojem Tačijevo osporavanje nadležnosti sudije za prethodni postupak da postupa u prethodnom postupku u predmetu 12 ne predstavlja osporavanje sudske nadležnosti iz pravila 97(1)(a) Pravilnika.¹⁶³ Panel stoga odbija Tačijev argument o merodavnosti načela nadležnosti za nadležnost.

70. Panel će se sada pozabaviti Tačijevom tvrdnjom prema kojoj, ako sudija raspoređen na dužnost nije nadležan da oceni zakonitost vlastitog postavljenja, to znači da ne postoji instanca pred kojom se može osporiti određivanje sudije koje izvrši predsednik Specijalizovanih veća na osnovu člana 33 Zakona, što predstavlja povredu Tačijevih prava zajamčenih Ustavom Kosova i EKLJP-om.¹⁶⁴ Suprotno Tačijevim argumentima i, kao što će biti rečeno dalje u tekstu u vezi sa žalbenim razlogom 3, panel napominje da normativni okvir Specijalizovanih veća daje mogućnost stranama

¹⁶² Panel napominje da se načelo nadležnosti za nadležnost, na engleskom *competence-competence* (poznato i pod nazivima *compétence de la compétence* ili *Kompetenz-Kompetenz*) odnosi na inherentno pravo svakog sudskog ili arbitražnog organa, kao i „svakog sudskog tela da utvrdi sopstvenu nadležnost“. V. žalbenu odluku o nadležnosti suda u predmetu *Tadić*, stav 18. Shodno tom načelu, međunarodni sudovi su zaključili da, „u odsustvu suprotnog dogovora, međunarodni sud ima pravo da odlučuje o svojoj nadležnosti i ima ovlašćenja da u te svrhe tumači pravne instrumente kojima se uređuje njegova nadležnost“. V. ICJ, *Nottebohm case (Liechtenstein v. Guatemala)*, *Preliminary Objection*, ICJ Reports 1953 (str. 111), *Judgment*, 18. novembar 1953, str. 119; ICC, ICC-RoC46(3)-01/18-37, *Decision on the "Prosecution's Request for a Ruling on Jurisdiction under Article 19(3) of the Statute"*, 6. septembar 2018, stavove 30-33 i u njima citirane izvore; STL, *In the matter of El Sayed*, CH/AC/2010/02, *Decision on Appeal of Pre-Trial Judge's Order Regarding Jurisdiction and Standing*, 10 November 2010 (u daljem tekstu: odluka po žalbi u predmetu *El Sayed*), stav 43. V. takođe odluku po žalbi u predmetu *El Sayed*, stavove 44-49 i u njima citirane izvore.

¹⁶³ V. odluku o dopuštenosti Tačijeve direktne žalbe, stavove 19-20. Budući da je zaključio da se načelo nadležnosti za nadležnost ne primenjuje u sadašnjim okolnostima, panel se neće dalje baviti argumentima koje Tači iznosi u svojoj replici u vezi sa tim načelom. V. repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 14-18.

¹⁶⁴ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 33-36. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 38.

u postupku da ospore određivanje sudije koje izvrši predsednik, budući da je pravilom 20 Pravilnika predviđena za to odgovarajuća instanica. Panel smatra da, s obzirom na postojanje odgovarajuće instance kojoj se može uputiti pritužba, nisu prekršena Tačijeva prava zajemčena Ustavom Kosova i EKLjP-om i, shodno tome, odbija njegove argumente.

(b) Žalbeni razlog 3

71. Panel će se sada osvrnuti na Tačijeve argumente iz žalbenog razloga 3. Pre svega, panel prima k znanju Tačijevo osporavanje zaključka sutkinje za prethodni postupak iz pobijane odluke u vezi sa pitanjem nenadležnosti, prema kojem je Tači mogao i trebalo da pokrene dato sporno pitanje – tvrdnju da određivanje jednog istog sudije za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak nije pravno valjano – sledeći proceduru predviđenu pravilom 20(3) Pravilnika, i prema kojem on ne može da u poodmakloj fazi postupka prenebregne proceduru i rokove predviđene u tom pravilu.¹⁶⁵

72. Panel napominje da je pravilom 20(3) Pravilnika predviđeno da „[s]trana u postupku zahtev za diskvalifikaciju sudije predsedniku može da podnese odmah, a najkasnije deset (10) dana pošto stekne saznanja o osnovama na kojima zahtev počiva“. Panel takođe napominje da se u pravilu 20(1) Pravilnika navodi spisak osnova za izuzeće ili diskvalifikaciju sudije koji nije iscrpan (s obzirom na to da je upotrebljen izraz „između ostalog“).¹⁶⁶ Panel takođe skreće pažnju na jezičku

¹⁶⁵ V. pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 39.

¹⁶⁶ V. pravilo 20(1) Pravilnika (kurziv dodat). Panel napominje da je pravilom 20(1) Pravilnika predviđeno sledeće:

Sudija koji ima lični interes u predmetu ili koji s tim predmetom ima ili je imao bilo kakve veze koje bi mogle uticati ili ostavljati utisak da utiču na njegovu nepristrasnost, sudijsku nezavisnost ili integritet postupka nema pravo da učestvuje u postupku. Osnovi za izuzeće ili diskvalifikaciju su, između ostalog:

- (a) lični interes u predmetu, uključujući interes supružnika, roditelja ili drugog člana uže porodice, lični, profesionalni ili podređeni odnos sa jednom od strana u postupku ili sa zastupnikom žrtava, odnosno situacije za koje se opravdano može smatrati da dovode do sukoba interesa;

formulaciju iz pravila 20(1)(d) Pravilnika, gde se kaže da osnov za diskvalifikaciju može biti i „drugi razlog koji bi opravdano mogao da ostavlja utisak da utiče ne nepristrasnost sudije“. Po mišljenju panela, jezička rešenja upotrebljena u pravilu 20 Pravilnika otvaraju širok prostor za sveobuhvatni niz osnova po kojima strana u postupku može da traži diskvalifikaciju sudije pred Specijalizovanim većima. S tim u vezi, panel smatra da osnovi za diskvalifikaciju nisu ograničeni u meri u kojoj to tvrdi Tači – po čijim rečima se mogući osnovi svode na sukob interesa ili na pristrasnost sudije – već da obuhvataju bilo koje veze sa predmetom koje bi mogle da utiču na nepristrasnost, sudijsku nezavisnost ili integritet postupka.¹⁶⁷ Panel se stoga slaže sa zaključkom sutkinje za prethodni postupak koji glasi da Tačijeva tvrdnja, prema kojoj određivanje iste sutkinje za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak nije bilo pravno valjano, potpada pod pravilo 20 Pravilnika.

73. Što se tiče Tačijevog argumenta prema kojem je podnesak u vezi sa povredom člana 33 Zakona po svojoj prirodi sasvim drugačiji od zahteva za izuzeće ili diskvalifikaciju sudije na osnovu pravila 20 Pravilnika zbog toga što pitanja o pristrasnosti sudije nisu relevantna za pravnu valjanost njegovog raspoređivanja na

-
- (b) učešće u pravnom postupku u kome je osumnjičeni ili optuženi bio ili jeste strana u postupku, izuzev u svojstvu sudije Specijalizovanih veća;
 - (c) obavljanje funkcija tokom kojih je sudija, pre raspoređivanja na predmet, mogao o datom predmetu da stekne mišljenje koje bi moglo nepovoljno da utiče na njegovu neophodnu nepristrasnost; i
 - (d) drugi razlog koji bi opravdano mogao da ostavlja utisak da utiče na nepristrasnost sudije.

¹⁶⁷ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 33, 45-46, 48. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 19. Panel napominje da je Tači, u svom preliminarom podnesku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, prvobitno osporio određivanje iste sutkinje za sudiju pojedinca i, kasnije, za sudiju za prethodni postupak, tvrdeći da sutkinja Maslo (i pre nje, sudija Giju) ne mogu biti nepristrasni zbog toga što su prethodno već imali veze sa predmetom u svojstvu sudije pojedinca. V. Tačijev preliminarri podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 70-81. Panel napominje da se stiče utisak da, u žalbi u vezi sa pitanjem nenadležnosti, Tači taj argument ostavlja po strani i usredsređuje se na to da određivanje sutkinje Maslo nije bilo pravno valjano usled kršenja člana 33 Zakona. V. repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 19. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 33, 45-46, 48.

dužnost,¹⁶⁸ panel taj argument ne smatra ubedljivim iz sledećih razloga. Prvo, panel podseća na svoj raniji zaključak prema kojem sudija za prethodni postupak nije nadležan da preispituje odluke predsednika Specijalizovanih veća na osnovu člana 33 Zakona.¹⁶⁹ Drugo, kao što je rečeno gore u tekstu, panel podseća da se merodavnim pravilom 20 Pravilnika uslovi iz člana 33 Zakona ne ograničavaju u smislu da odredbe tog člana „važe samo u slučajevima kada može da se pokaže da je sudija pristrastan *de facto* ili da se stiče takav utisak“,¹⁷⁰ s obzirom na to da spisak osnova za izuzeće ili diskvalifikaciju sudija iz tog pravila nije iscrpan.¹⁷¹ S tim u vezi, panel se slaže sa Tačijevim argumentom da pravilo 20 Pravilnika nema za cilj da umani vidove zaštite predviđene članom 33 Zakona.¹⁷² Pošto je zaključio da sutkinja za prethodni postupak nije mogla da preispita svoje raspoređivanje na dužnost na osnovu člana 33 Zakona, panel se neće upuštati u dalje razmatranje Tačijevih argumenata o vremenskim rokovima za ulaganje eventualnih zahteva za tu vrstu preispitivanja i o odnosu između člana 33 Zakona i pravila 20 Pravilnika u tom kontekstu.¹⁷³

74. Panel takođe ima u vidu Tačijev argument prema kojem, ako postavljeni sudija nije nadležan da oceni zakonitost sopstvenog raspoređivanja na dužnost, to znači da ne postoji instanca pred kojom može da se ospori raspoređivanje sudije koje vrši predsednik Specijalizovanih veća i da, štaviše, predsednikov izbor ne podleže sudskom preispitivanju.¹⁷⁴ Međutim, panel naglašava da se pravilom 20(3) Pravilnika predviđa instanca pred kojom mogu da se ospore odluke o raspoređivanju sudija koje

¹⁶⁸ Žalba u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 45-46, 48. V. takođe repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 19. Tači takođe tvrdi da procedura predviđena pravilom 20 Pravilnika omogućava sudiji koji je predmet zahteva da se lično izjasni, što bi bilo „potpuno neumesno“ u slučajevima kada se u pitanje dovodi povreda člana 33 Zakona. V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 47.

¹⁶⁹ V. stavove 67-69 gore u tekstu.

¹⁷⁰ V. repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 22.

¹⁷¹ V. stav 72 gore u tekstu.

¹⁷² V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 50.

¹⁷³ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 46-47; repliku povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 22.

¹⁷⁴ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 33, 38; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 12-13, gde se upućuje na Pravilnik o raspoređivanju sudija, pravilo 3(4).

donosi predsednik Specijalizovanih veća. Prema toj odredbi, strana u postupku može neposredno da se obrati zahtevom predsedniku koji, mimo slučajeva kada zahtev odbaci bez razmatranja zbog toga što ga smatra, na primer, šikanirajućim ili obesnim, „određuje panel od troje sudija radi donošenja odluke o diskvalifikaciji sudije“. Po mišljenju panela, Tači je bio u mogućnosti da ospori odluku predsednice Specijalizovanih veća o određivanju sutkinje za prethodni postupak, no on to nije učinio.

75. S tim u vezi, panel napominje da je Tači u dva navrata pokretao proceduru predviđenu pravilom 20 Pravilnika tražeći izuzeće i diskvalifikaciju sudije pojedinca, i to sudije Gijua, u postupku KSC-BC-2018-01.¹⁷⁵ Panel smatra da, imajući u vidu da je Tači već ulagao slične zahteve u kojima se izričito osvrtao na rokove predviđene pravilom 20 Pravilnika,¹⁷⁶ iz tog presedana jasno proizilazi da je on bio dobro upoznat sa mogućnostima koje su mu bile na raspolaganju da ospori određivanje sutkinje Maslo za sudiju za prethodni postupak u ovom postupku, kao i sa odgovarajućim rokovima za zahtev takve prirode.¹⁷⁷

76. U pogledu argumenata koje strane u postupku iznose u vezi sa drugim mogućim opcijama, mimo procedure iz pravila 20(3), putem kojih je Tači mogao da

¹⁷⁵ Zahtev za izuzeće sudije od 14. marta 2024; zahtev za diskvalifikaciju sudije od 28. maja 2024.

¹⁷⁶ Zahtev za izuzeće sudije od 14. marta 2024, stavovi 18-20; zahtev za diskvalifikaciju sudije od 28. maja 2024, stavovi 19-21. Panel takođe napominje da je Tači u oba zahteva tražio da se troje sudija rasporedi u panel koji bi rešavao o njegovim zahtevima za izuzeće odnosno diskvalifikaciju sudije Gijua na osnovu pravila 20(3) Pravilnika. V. zahtev za izuzeće sudije od 14. marta 2024, stavove 21-35, 37; zahtev za diskvalifikaciju sudije od 28. maja 2024, stavovi 22-33. Panel napominje da je predsednica Specijalizovanih veća odbila 8. aprila 2024. zahtev za izuzeće sudije od 14. marta 2024, a 6. juna 2024. zahtev za diskvalifikaciju sudije od 28. maja 2024. V. KSC-BC-2018-01, F00630, *Decision on Defence Requests for Substitution or Recusal of a Judge* /Odluka o zahtevima odbrane za zamenu ili izuzeće sudije/, 8. april 2024; KSC-BC-2018-01, F00698, *Decision on Hashim Taçi Request for Substitution or Disqualification of a Judge* /Odluka o zahtevu Hašima Tačije za zamenu ili diskvalifikaciju sudije/, 6. jun 2024.

¹⁷⁷ Apelacioni panel napominje da je Tači trebalo da predsednici Specijalizovanih veća podnese zahtev u kojem osporava određivanje sutkinje Maslo za sudiju za prethodni postupak u roku od 10 dana po prijemu obaveštenja o odluci predsednice 11. decembra 2024. V. stav 60 gore u tekstu. Umesto toga, Tači je osporio određivanje sutkinje za prethodni postupak tek 8. maja 2025. putem preliminarog podneska. V. stavove 8, 61 gore u tekstu.

ospori određivanje sutkinje za prethodni postupak u ovom predmetu,¹⁷⁸ panel ih neće razmatrati s obzirom na svoje prethodno iznesene zaključke o tome da pravilo 20(3) Pravilnika predstavlja odgovarajuću proceduru.

77. Najzad, kada je reč o Tačijevom argumentu prema kojem sutkinja za prethodni postupak „nije iznela razloge“ za merodavnost pravila 20 Pravilnika u odnosu na njeno raspoređivanje na dužnost sudije pojedinca i sudije za prethodni postupak,¹⁷⁹ panel skreće pažnju na sledeće relevantne zaključke sutkinje za prethodni postupak, prema kojima: (i) ako je Tači smatrao da postoje osnovi za njenu diskvalifikaciju, mogao je i trebalo da to pitanje pokrene u skladu sa procedurom predviđenom pravilom 20(3) Pravilnika, što on nije učinio; (ii) Tači ne može da sada prenebregne predviđenu proceduru i relevantne rokove tako što će sporno pitanje pokrenuti putem preliminarog podneska; (iii) mimo argumenta o proceduralnim preprekama, Tači je izneo „opšte i nepotkrepljene argumente apstraktne prirode“, ali nije konkretno pokazao na koji bi način njeno određivanje za sudiju pojedinca i za sudiju za prethodni postupak moglo da utiče na njenu nepristrasnost ili da stvori utisak da ona nije nepristrasna; i (iv) Tači je izneo protivrečne i nekorektne argumente, tvrdeći da se njeno postupanje u vezi sa istražnim pitanjima odrazilo na njenu nepristrasnost, dok nepristrasnost Pretresnog panela II ne bi bila dovedena u pitanje.¹⁸⁰

78. Panel napominje da je sutkinja za prethodni postupak razmotrila i obradila relevantne argumente odbrane u pobijanoj odluci u vezi sa pitanjem nenadležnosti i da je, između ostalog, iznela obrazloženje u pogledu toga zašto smatra da je za Tačijevo osporavanje njenog raspoređivanja na dvojnu dužnost sudije pojedinca i

¹⁷⁸ V. odgovor na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 25, 34, gde se upućuje na član 45 Zakona i na pravila 75, 77 i/ili 79 Pravilnika; replika povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 11-13 (gde se tvrdi da član 45 ne dozvoljava ulaganje žalbe na odluku predsednika Specijalizovanih veća i da iz Pravilnika o raspoređivanju sudija proističe da izbor sudije koji izvrši predsednik ne podleže sudskom preispitivanju).

¹⁷⁹ V. žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 42-43.

¹⁸⁰ V. pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 39-40.

sudije za prethodni postupak merodavno pravilo 20 Pravilnika, a ne član 33 Zakona.¹⁸¹

Premda se sutkinja za prethodni postupak nije osvrnula na svaki argument odbrane iz replike na odgovor tužilaštva na Tačijev preliminarni podnesak o nenadležnosti,¹⁸² panel podseća da nije nužno izložiti svaki korak u rezonovanju i obraditi svaki argument pod uslovom da se iznese obrazloženje na kojem su zasnovani zaključci o odlučnim činjenicama relevantnim za donošenje odluke.¹⁸³ S obzirom na navedeno, panel zaključuje da je sutkinja za prethodni postupak iznela dovoljno obrazloženje za svoj zaključak u vezi sa merodavnošću pravila 20 Pravilnika u odnosu na sporno pitanje koje je Tači pokrenuo i odbija njegove argumente s tim u vezi.

79. Shodno tome, apelacioni panel zaključuje da Tači nije pokazao da je sutkinja za prethodni postupak pogrešila u svojoj oceni zakonitosti sopstvenog raspoređivanja na dužnost i merodavnosti pravila 20 Pravilnika u odnosu na to pitanje. Apelacioni panel stoga odbija žalbene razloge 2 i 3 iz žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti.

¹⁸¹ V. pobijanu odluku u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 38-40, gde se upućuje na Tačijev preliminarni podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 57, 65-69, 74, 77-78, 82, 87-88.

¹⁸² V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stav 40. V. takođe žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavove 39, 42; pobijana odluka u vezi sa pitanjem nenadležnosti, stavovi 38-40; F00318, *Thaçi Defence reply to SPO response to Preliminary Motion on Jurisdiction* /Replika Tačijeve odbrane na odgovor tužilaštva na preliminarni podnesak u vezi sa pitanjem nenadležnosti/, 30. maj 2025. (poverljivo i *ex parte*, oznaka stepena tajnosti izmenjena u „javno“ 27. juna 2025), stavovi 18-25.

¹⁸³ V. npr. drugostepenu presudu u predmetu *Šalja*, stav 43; KSC-BC-2020-06, IA009/F00030, *Decision on Appeals Against "Decision on Motions Challenging the Jurisdiction of the Specialist Chambers"* /Odluka po žalbama na odluku po prigovorima nenadležnosti Specijalizovanih veća/, 23. decembar 2021, stav 154.

V. DISPOZITIV

80. Iz navedenih razloga, panel Apelacionog suda:

ODBIJA žalbe u celosti;

PRIHVATA zahtev tužilaštva za izmenu stepena tajnosti i Tačijev zahtev za izmenu stepena tajnosti; i

NALAŽE Sekretarijatu da izmeni u „javno“ oznaku stepena tajnosti odgovora na žalbu u vezi sa odlaganjem postupka (IA006/F00005), odgovora na žalbu u vezi sa pitanjem nenadležnosti (IA007/F00005), replike povodom žalbe u vezi sa odlaganjem postupka (IA006/F00007), replike povodom žalbe u vezi sa pitanjem nenadležnosti (IA007/F00006), zahteva tužilaštva za izmenu stepena tajnosti (IA006/F00006) i Tačijevog zahteva za izmenu stepena tajnosti (IA006/F00008), u skladu sa pravilom 82(5) Pravilnika.

/potpis na originalu/

Sutkinja Mišel Pikar,
predsedavajući sudija

Utorak, 28. oktobar 2025.

Hag, Holandija